

महाराष्ट्र विधानपरिषद

तिसरे अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१६ / श्रावण १२, १९३८ (शके)

- | | | |
|---|---|---------------------|
| (१) मुख्यमंत्री | } | यांचे प्रभारी विभाग |
| (२) गृहनिर्माण मंत्री | | |
| (३) खनिकर्म मंत्री | | |
| (४) राजशिष्टाचार मंत्री | | |
| (५) पर्यटन मंत्री | | |
| (६) कामगार, कौशल्य विकास,
माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री | | |

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५१

मुंबई महापालिकेच्या उदंचन केंद्रामध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(१) * २१४२३ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.नागो गाणार :
सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महापालिकेच्या मुख्य लेखा परिक्षक वा त्यादरम्यान तपासणीनुसार आपल्या अहवालात उदंचन केंद्राच्या देखभालीसाठी करण्यात आलेल्या ग्रीस खरेदीत लाखो रुपयांचा गैरव्यवहार झाला असून त्याची चौकशी करण्याच्या केलेल्या सुचनेनुसार मुंबई महापालिका आयुक्त यांनी चौकशीचे आदेश दिल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महापालिका आयुक्त यांचे आदेशानुसार २७ अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या केलेल्या चौकशीमध्ये निष्काळजीपणा, गैरवर्तणूक व बेजबाबदारपणा निदर्शनास येऊन या २७ पैकी ८ निवृत्त अधिकाऱ्यांच्या निवृत्ती वेतनातून रुपये २६,७९,७००/- इतकी रक्कम वसूल करण्याचे तसेच सध्या सेवेत असलेल्या अधिकाऱ्यांच्या निवृत्ती वेतनातून रुपये २२,८६,१००/- इतकी रक्कम वसूली घेण्याबाबतचा निर्णय झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर २७ अधिकारी व कर्मचारी कोण आहेत, महापालिकेस ग्रीस खरेदीमध्ये सुमारे ३ कोटी रुपयांचा तोटा झाल्याबद्दल सदर कर्मचाऱ्यांकडून पैसे किती महिन्यांमध्ये वसूल करण्यात येणार आहेत तसेच त्यांचेवर पैसे वसुली बरोबर अन्य कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मुख्य लेखा परिक्षक यांनी दिनांक २१/०१/२००४ रोजी सादर केलेल्या अहवालातून ग्रीस खरेदीत गैरव्यवहार झाल्याची बाब निदर्शनास आल्यामुळे आयुक्त बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी चौकशीचे आदेश दिले, हे खरे आहे.

(२) होय, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या खात्यांतर्गत सर्वकष चौकशीमध्ये दोषी आढळलेल्या २७ अधिकारी/कर्मचाऱ्यांपैकी ८ सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्तीवेतनातून रुपये २७,८३,५००/- इतकी रक्कम वसूल करण्याचे तसेच सेवेत कार्यरत असणाऱ्या १४ कर्मचाऱ्यांकडून रुपये २१,८८,१००/- इतकी रक्कम वसूल करण्याचे आदेश आयुक्त बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी पारित केले आहेत.

(३) सदर प्रकरणातील २७ अधिकारी व कर्मचारी खालीलप्रमाणे आहेत :-

१. श्री.साळुंखे, उप प्रमुख अभियंता (सेवानिवृत्त)
२. श्री.करंबळेकर, उप प्रमुख अभियंता (सेवानिवृत्त)
३. श्री.गडकरी, कार्यकारी अभियंता (सेवानिवृत्त)
४. श्री.गुहे, तत्कालीन कार्यकारी अभियंता (सेवानिवृत्त)
५. श्री.पाटील, तत्कालीन सहाय्यक अभियंता (सेवानिवृत्त)
६. श्री.खान मोहम्मद, दुय्यम अभियंता (सेवानिवृत्त)
७. श्री.मिस्त्री, दुय्यम अभियंता (सेवानिवृत्त)
८. श्री.गाडे, लेखा अधिकारी (सेवानिवृत्त)
९. श्री.कुलकर्णी, सहाय्यक अभियंता
१०. श्री.पवार, दुय्यम अभियंता
११. श्री.मालवीया, तत्कालीन सहाय्यक अभियंता
१२. श्री.मिश्रा, दुय्यम अभियंता
१३. श्री.जोहरे, दुय्यम अभियंता
१४. श्री.अहेर, दुय्यम अभियंता
१५. श्री.शर्मा, सहाय्यक अभियंता

१६. श्री.आगाशे, दुय्यम अभियंता
१७. श्री.खैरनार, सहाय्यक अभियंता,
१८. श्री.याटकर, दुय्यम अभियंता
१९. श्री.वाघमारे, सहाय्यक अभियंता
२०. श्री.बामणे, लेखा अधिकारी
२१. श्री.हंडीकर, क.ले.प. व ले.स.
२२. श्री.गुप्ते, सहाय्यक अभियंता
२३. श्री.कदम, तत्कालीन दुय्यम अभियंता
२४. श्री.परब, तत्कालीन दुय्यम अभियंता
२५. श्री.समरीत, कार्यकारी अभियंता (सेवानिवृत्त)
२६. श्री.वैदय, कार्यकारी अभियंता (सेवानिवृत्त)
२७. श्री.म्हात्रे, तत्कालीन कार्यकारी अभियंता (सेवानिवृत्त)

सदर कर्मचाऱ्यांकडून एकूण रूपये ४९,७१,६००/- इतकी रक्कम वसूल करावयाची होती. त्यापैकी आतापर्यंत रूपये २९,५१,५००/- इतकी रक्कम वसूल करण्यात आलेली आहे. उर्वरित रूपये २०,२०,१००/- इतकी रक्कम येत्या तीन महिन्यात वसूल करण्यात येणार आहे.

सदर कर्मचाऱ्यांवर रक्कम वसूलीशिवाय खालील अन्य कार्यवाही करण्यात येत आहे :-

- पाच सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांचे मुळ निवृत्तीवेतन दरमहा रूपये २०००/- ने दोन वर्षाकरिता कमी करणे.
- तीन सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांचे मुळ निवृत्तीवेतन दरमहा रूपये ५००/- ने एका वर्षाकरिता कमी करणे.
- तेरा कर्मचाऱ्यांचे वेतन एका वर्षाकरिता दोन टप्प्यांनी कमी करणे.
- तीन कर्मचाऱ्यांविरुद्ध ठपका ठेवणे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वांद्रे (पूर्व) शासकीय वसाहतीतील पाईपलाईन फुटल्याबाबत

(२) * २१९७० अँड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दुष्काळामुळे भीषण पाणीटंचाई निर्माण झालेली असतांना मुंबईतील वांद्रे (पूर्व) शासकीय वसाहतीतील पाईपलाईन फुटल्याने शेकडो लीटर पाणी गटारात वाहून जात असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने सदर पाईपलाईनची दुरुस्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) वांद्रे (पूर्व) शासकीय वसाहतीतील पाईपलाईन फुटल्याने शेकडो लीटर पाणी गटारात वाहून जात असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले हे खरे नाही.

तथापि, दिनांक २३/०६/२०१६ रोजी शासकीय वसाहतीच्या मागील बाजूस असलेल्या टिचर्स कॉलनी परिसरातील स्वर्गदार रस्त्यावर उत्तर भारतीय संघाजवळ असलेली ३०० मीमी. व्यासाची जलवाहिनी सकाळी ६.३० वाजता फुटल्याचे निदर्शनास आले होते.

(२) सदर जलवाहिनीच्या दुरुस्तीचे काम महानगरपालिकेमार्फत त्वरीत हाती घेण्यात येऊन पूर्ण करण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मळगांव रेल्वे (ता.सावंतवाडी, जि.सिंधुदूर्ग) फाटकावरून
 अवैधरित्या खनिजाची वाहतूक होत असल्याबाबत**

(३) * २२०२८ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मळगांव रेल्वे (ता.सावंतवाडी, जि.सिंधुदूर्ग) फाटकावरून ८०० डंपर अवैधरित्या खनिजाची वाहतूक करित असल्याने याबाबतचे निवेदन पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना "कोकण बचाव" समितीचे पदाधिकारी यांनी दिनांक २१ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनानुसार शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने सदर मार्गावरून होणाऱ्या खनिज वाहतुकीचे परवाने जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांचेकडून देण्यात येत असून सदर निवेदनातील नमुद बाब ही जिल्हा खनिकर्म विभागाच्या अखत्यारीतील आहे.

सदर प्रकरणी सावंतवाडी पोलीस स्टेशन येथे गु.र.नं. २५/२०१६ भांदवि कलम ३४१ अन्वये दाखल गुन्हयामध्ये ४ आरोपीविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र पाठविलेले आहे. तसेच सावंतवाडी पोलीस स्टेशन येथे गु.र.नं. ३०/१६ भांदवि कलम १४३, १४७, १४९, ३४१, ३२३, ५०४, ५०६, ४२७ अन्वये गुन्हा दाखल असून १३ आरोपीविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र पाठविण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे सावंतवाडी पोलीस स्टेशन येथे गु.र.नं. ४६/१६ भांदवि कलम ३२३, ५०४, ५०६ अन्वये १ आरोपीविरुद्ध अदखल पात्र गुन्हा दाखल आहे.

तसेच खनिज वाहतुक करणारे डंपरमध्ये चालकांसोबत क्लीनर नसल्याने डंपर चालकांविरुद्ध मोटार वाहन अधिनियम कलम २४९/१७७ प्रमाणे सन २०१५ व सन २०१६ जून अखेर एकूण ४३६ केसेस करणेत आलेल्या असून त्यामध्ये एकूण ४३,८००/- रूपये चा दंड वसूल करून सरकार जमा करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पैठण (जि.औरंगाबाद) शहरास पाणीपुरवठा करणाऱ्या
जलवाहिनीतून गळती होत असल्याबाबत**

(४) * २२१६० श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पैठण (जि.औरंगाबाद) शहरास पाणीपुरवठा करणाऱ्या ७०० मिलिमीटर व्यासाच्या जलवाहिनीस गळती लागून मोठ्या प्रमाणात पाणी वाया गेल्याची घटना माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान घडली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) पैठण (जि. औरंगाबाद) शहरास पाणीपुरवठा करणारी जलवाहिनी ५०० मिलीमीटर व्यासाची आहे.

या जलवाहिनीस दिनांक २० मे, २०१६ रोजी रात्री ११.३० वा. गळती लागली होती.

नगरपरिषदेने तातडीने दुरुस्ती करून दिनांक २१/०५/२०१६ पासून पाणीपुरवठा सुरळीत केला आहे.

(२) व (३) पैठण नगरपरिषदेने ५०० मिमी व्यासाच्या जलवाहिनीची तातडीने दुरुस्ती केली असल्याने सदर घटनेची चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईच्या डोंगरी भागातील इमारत मंजूर आराखड्यास
 डावलून उभारण्यात येत असल्याबाबत**

(५) * २१८५६ श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईच्या डोंगरी भागातील इमारत क्रमांक ११, केशवजी नाईक रोड ही इमारत विनापरवानगी तसेच मंजूर आराखड्यास डावलून उभारण्यात येत असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या इमारतीस चार माळ्यांची परवानगी असताना ११ माळ्यांची इमारत उभारली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषी विकासक तसेच संबंधित अधिकारी यांचेवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे. सदर संपूर्ण इमारत विनापरवाना बांधण्यात आलेली आहे.

(३) व (४) सदर प्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत करण्यात आलेली कार्यवाही खालीलप्रमाणे आहे :-

- सदर अनधिकृत बांधकाम आढळल्यावर मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५४ (अ) अन्वये काम थांबविण्यासाठी दिनांक १६/०९/२०१५ रोजी नोटीस देण्यात येऊन दिनांक ०९/१०/२०१५, २६/१०/२०१५ व २७/१०/२०१५ रोजी निष्कासन कार्यवाही करण्यात आली.
- त्यानंतरही सदर बांधकाम सुरु असल्याने महानगरपालिकेमार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम ५२/४३ नुसार संबंधितांविरुद्ध नोटीस बजाविण्यात आली असून पोलीस ठाण्यामध्ये गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.
- तदनंतर पक्षकाराने मा. न्यायालयात दाखल केलेल्या याचिकेमध्ये मा. न्यायालयाने दिनांक २१/१२/२०१५ रोजी महानगरपालिकेच्या निष्कासन कारवाईला स्थगिती देऊन सदर प्रकरणी पक्षकारास “जैसे थे” (स्टेटस-को) परिस्थिती ठेवण्याचे आदेश दिले होते.

- तथापि तद्नंतर विकासकाने बांधकाम चालू ठेवल्याचे दिनांक ०४/०१/२०१६ रोजी आढळून आल्याने मा. न्यायालयाच्या आदेशाचा अवमान केल्यामुळे विकासकाविरोधात महानगरपालिकेमार्फत अवमान याचिका दाखल करण्यात आली.
- मा. न्यायालयाने दिनांक २५/०४/२०१६ रोजी सदर प्रकरण निकाली काढल्यावर महानगरपालिकेमार्फत निष्कासनाची कारवाई करून उद्वाहन व ९ ते ११ मजले निष्कासित करण्यात आले.
- सदर इमारतीतील वीज, पाणी पुरवठा व मलनिःसारण वाहिनीची जोडणी खंडित करण्यात आली आहे.
- सदर इमारत संपूर्णपणे निष्कासित करण्यासाठी लेबर ठेकेदार नेमणूक करण्याची प्रक्रिया महानगरपालिकेमार्फत सुरु असून, ठेकेदाराची नियुक्ती झाल्यानंतर पोलीस प्रशासनाच्या मदतीने इमारत संपूर्णपणे निष्कासित करण्यात येईल.
- तसेच सदर इमारत पूर्णपणे रहिवाशी मुक्त करण्याबाबत स्थानिक पोलीस ठाण्यास महानगरपालिकेने कळविले आहे.

**भिवंडी-निजामपूर महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांचे
तीन महिन्यांचे वेतन प्रलंबित असल्याबाबत**

(६) * १९४४८ अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भिवंडी-निजामपूर महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांना माहे मार्च, २०१६ ते माहे मे, २०१६ या तीन महिन्यांचे वेतन अदा करण्यात आले नसल्याचे दिनांक ५ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सलग तीन महिने वेतन अदा न केल्यामुळे कर्मचाऱ्यांनी वेतन मिळण्यासाठी माहे एप्रिल, २०१६ पर्यंत वेळोवेळी आंदोलने करूनही कर्मचाऱ्यांना वेतन अदा करण्यात आलेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर कर्मचाऱ्यांना वेतन अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांना माहे मार्च, एप्रिल व मे या तीन महिन्यांचे वेतन अदा करण्यास विलंब झालेला आहे. ही वस्तुस्थिती आहे.

(२) अशंत: खरे आहे.

महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांनी दिनांक ०२/०५/२०१६ रोजी एक दिवसाचे काम बंद आंदोलन केले होते. परंतू आयुक्तांच्या आश्वासनानंतर त्याच दिवशी आंदोलन मागे घेण्यात आले व वरीलप्रमाणे वेतन अदा करणेत आलेले आहे.

(३) माहे जुन, २०१६ चे वेतन माहे जुलै, २०१६ मध्ये नियमित अदा करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गेवराई (जि.बीड) शहरातील भूखंडाचे बेकायदेशीर लिलाव होत असल्याबाबत

(७) * २२६०९ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गेवराई (जि.बीड) नगरपालिका हद्दीतील सर्व्हे नं. ३६ व ३४ मधील स्थळ व सुविधा या घटकातील भूखंडाचे लिलाव करण्यास जिल्हाधिकारी, बीड यांनी दिनांक ५ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास परवानगी दिली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी मा.न्यायालयाचा मनाई आदेश असतानाही आणि अनेक प्रकरणे न्यायालयात प्रलंबित असतानाही या भूखंडाच्या लिलावास परवानगी देण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी या सर्व्हे नंबर मधील वडिलोपार्जित मिळकतीचे दावेदार व मुळ मालक यांनी आक्षेप नोंदवूनही नगरपालिकेने सदरची लिलाव प्रक्रिया सुरु ठेवली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, कोट्यवधी रुपये किंमतीच्या भूखंडाचे लिलाव अधिकारी संगनमताने करत असल्याप्रकरणी तक्रारदारांनी दिलेल्या तक्रारीबाबत तसेच सदर प्रकरणी केलेल्या बेकायदेशीर कृत्याप्रकरणी दोषीविरुद्ध शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) गेवराई न.प. हद्दीत सर्वे नं. ३६ व ३४ मध्ये स्थळ व सुविधा या घटकातील भूखंडाचे कुठल्याही प्रकारे विकास, लिलाव इ. करण्यात आलेला नाही.

तथापि, सर्वे नं. ६३ व ६४ मध्ये स्थळ व सुविधा या घटकातील भूखंडाचे लिलाव करण्यास जिल्हाधिकारी कार्यालयाने दिनांक ०५/११/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये परवानगी दिली आहे.

सर्वे नं. ६३ व ६४ मधील लिलावाबाबत मा.मुंबई उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठात रिट याचिका क्र.५७३०/२०१६ दाखल करण्यात आली होती. यामध्ये मा. न्यायालयाने दिनांक ०६/०६/२०१६ रोजी नगरपरिषदेला लिलाव प्रक्रिया पुढे सुरु ठेवण्यास मुभा दिली आहे.

(३), (४) व (५) सर्वे नं. ६३ व ६४ बाबत आक्षेप आले असले तरी, सदरील जागेचे खरेदीखत नगर परिषदेचे नावे आहे.

सर्वे नं. ६३ व ६४ मधील भूखंडाच्या लिलाव प्रक्रियेत मा.मुंबई उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे रिट याचिका क्र. ५७३०/२०१६ अन्वये आव्हान देण्यात आले असले तरी, सदर रिट याचिकेत मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक ०६/०६/२०१६ रोजी दिलेल्या अंतरीम आदेशानुसार मा.उच्च न्यायालयाने लिलाव प्रक्रिया सुरु ठेवण्यास मुभा दिली आहे.

तथापि, यशस्वी बोलीदारांना वाटपपत्रे निर्गमित करण्यास मनाई केली असून सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

मा.उच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार नगरपरिषदेने लिलाव प्रक्रिया सुरु ठेवली असल्याने संगनमत करण्याचा वा बेकायदेशीर कृत्य करण्याचा व कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

खार-सांताक्रुझ (पूर्व) मुंबई येथील गृहनिर्माण सोसायट्यांचा पुनर्विकास प्रलंबित असल्याबाबत

(८) * १९५१३ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खार-सांताक्रुझ (पूर्व) मुंबई येथील गोळीबार नगर परिसरातील ५० गृहनिर्माण सोसायट्यांचा झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरणाच्या माध्यमातून पुनर्विकास शिवालिक व्हेचर्स या विकासकामार्फत करण्यात येत असून त्याने परिसरातील आठ हजार झोपड्या सन २०१० मध्ये जमीनदोस्त केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, विकासकाने हजारो रहिवाशांचे पर्यायी वास्तव्यासाठी दिले जाणारे घरभाडे गेली वर्षभर थकविले असून संक्रमण शिबीरात राहणाऱ्या रहिवाशांना संकटांचा सामना करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विकासकाने अनेक परवानग्या विविध शासकीय यंत्रणांकडून मिळविलेल्या नसल्याने सन २०१२ पासून या प्रकल्पाचे काम बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, रहिवाश्यांवर अन्याय करणाऱ्या या विकासकाला काळ्या यादीत टाकून त्यांची मुंबईत सुरु असलेले अनेक प्रकल्पाची मान्यता रद्द करून हे प्रकल्प दुसऱ्या विकासकाकडून पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता : (१) गोळीबार, खार-सांताकुझ (पूर्व) येथे प्रगती मंडळ व इतर ५० गृहनिर्माण संस्थांच्या योजनेमधील एकूण ७७८३ झोपडीधारकांपैकी ५५७२ झोपडीधारक सदयःस्थितीत पात्र असून त्यापैकी ३५७४ झोपडीधारकांचे निष्कासन करून त्यांना भाडेतत्वावर, संक्रमण शिबीरात व पुनर्वसन घटकातील इमारतीत स्थलांतरित करण्यात आले आहे. अपात्र २२११ झोपडीधारकांपैकी ६५६ झोपडीधारकांनी झोपड्या खाली केल्या असून त्यांची पात्रता निश्चित होईपर्यंत विकासक त्यांना भाडे देणार आहे. सदयःस्थितीत ३५५३ झोपड्यांचे अद्याप निष्कासन करण्यात आलेले नाही.

(२) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे घरभाडे न मिळाल्याबाबत प्राप्त झालेल्या १३६ तक्रारींच्या अनुषंगाने प्राधिकरणाने सुनावणी घेऊन ५५ झोपडीधारकांना घरभाडे देण्याबाबत निर्णय दिलेला आहे. २६ झोपडीधारक प्राधिकरणाच्या नियमानुसार भाडे मिळण्यास अपात्र आहेत. एका झोपडीधारकास संक्रमण शिबीरात जागा दिली असल्याने त्यांचा अर्ज फेटाळण्यात आला आहे. उर्वरित ५४ झोपडीधारकांबाबत सुनावणी घेऊन भाडे देण्याची कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

संक्रमण शिबीराच्या स्थितीबाबत प्राप्त तक्रारीनुसार प्राधिकरणामार्फत विकासकास सुचना देवून वीर जिजामाता टेक्नॉलॉजी इन्स्टिट्यूट, मुंबई यांचेमार्फत तपासणी करून घेण्यात आली असून त्यानुसार सर्व संक्रमण शिबीरे संरचनात्मक स्थिर आहेत. तथापि, उपरोक्त संस्थेने निर्देशित केलेली रिपेअर वर्कची कामे सुरु असल्याचे विकासकाने झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणास कळविले आहे.

(३) सदरहू झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील १,१९,६१२.८१ चौ.मी. क्षेत्रफळासाठी व ५५७२ पात्र झोपडीधारकांसाठी प्रथम टप्प्यात आशयपत्र निर्गमित करण्यात आले असून त्यामध्ये म्हाडा व खाजगी जमिनीचा समावेश आहे. केंद्र शासनाच्या जमिनीवर ना-हरकत प्रमाणपत्र नसल्यामुळे कोणतीही परवानगी देण्यात आलेली नाही. दिनांक ७/९/२००६ पासून पुनर्वसन घटकातील १६ इमारतींना बांधकाम मंजूरी देण्यात आली असून त्यातील ११ इमारतींना पूर्ण/भाग प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे व त्यामध्ये १७७३ झोपडीधारकांना सदनिका वितरीत करण्यात आल्या आहेत.

(४) झोपडपट्टी अधिनियमात मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांना कलम १३(२) अन्वये या कलमामध्ये नमूद निकष पूर्ण होत असल्यास विकासक बदलण्याचे अधिकार आहेत. त्यासाठी झोपडीधारकांच्या संस्थांना त्यांचेकडे अर्ज करता येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

खामगांव (जि.बुलढाणा) तालुक्यात बीएसयुपी व आयएचएसडीपी या योजनेतर्गत बांधलेल्या घरांचे बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत

(९) * २०५१७ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खामगांव (जि.बुलढाणा) तालुक्यात बीएसयुपी व आयएचएसडीपी या योजनेतर्गत बांधलेल्या घरांचे बांधकाम अतिशय निकृष्ट दर्जाचे झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बीएसयुपी व आयएचएसडीपी या योजनेतर्गत खामगांव व इतर ठिकाणी अशाप्रकारे निकृष्ट दर्जाचे झालेल्या बांधकाम योजनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निदर्शनास आले व तदनुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता : (१), (२) व (३) केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गृहनिर्माण झोपडपट्टी विकास कार्यक्रमांतर्गत खामगांव नगरपरिषद अंतर्गत टप्पा क्र.१ नुसार एकूण १४३० घरकुल प्रकल्पास केंद्रीय मान्यता व संनियंत्रण समितीने (CSMC) दिनांक २७/०२/२००८ रोजी मान्यता दिली आहे. जून, २०१६ च्या मासिक प्रगती अहवालानुसार मंजूर एकूण १४३० घरकुलांचे बांधकाम पूर्ण केले असून १६६ लाभार्थ्यांना ताबा देण्यात आला आहे. टप्पा क्र.२ नुसार ७१० घरकुलांच्या प्रकल्पास केंद्र शासनाने दिनांक २०/३/२०१२ रोजी मंजूरी देण्यात आली असून सदर प्रकल्प ४०५ घरकुलांसाठी सिमित करण्यात आला आहे. जून, २०१६ च्या मासिक प्रगती अहवालानुसार ४०५ घरकुलांपैकी १८६ घरकुलांचे काम पूर्ण झाले असून ५ घरकुलांचे काम प्रगतीपथावर आहे.

या योजनेतील घरकुलांच्या बांधकामाची तपासणी केंद्र शासनाच्या बीएमटीपीसी, दिल्ली येथील मुख्य अभियंता यांच्या पथकाने तसेच म्हाडाच्या दक्षता व गुणनियंत्रक विभागाचे कार्यकारी अभियंता यांच्या पथकासमवेत अमरावती गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाचे कार्यकारी अभियंता यांनी दिनांक २६/९/२०१२ व दिनांक ५/११/२०१२ रोजी केली आहे. याबाबत त्यांनी समाधान व्यक्त केले आहे. तसेच या प्रकल्पाची तपासणी करण्यासाठी नेमण्यात आलेल्या त्रयस्थ तपासणी व देखरेख संस्थेच्या (TPIMA) अधिकाऱ्यांनी प्रकल्पाला वेळोवेळी भेटी दिल्या आहेत. घरकुलाच्या बांधकाम साहित्याची चाचणी अहवाल वेळोवेळी प्रयोगशाळातून मागविण्यात येतात. याशिवाय सदर योजनेच्या कामाची स्थिरता (Structural Stability) तपासण्यात आली असून या योजनेत बांधण्यात आलेल्या घरांचे आयुष्य ५०-५५ वर्षे इतके असल्याचे प्रमाणित केले आहे. वरील तपासणीमध्ये कामाची गुणवत्ता व दर्जा समाधानकारक आढळून आलेली आहे. तसेच खामगांव नगरपरिषदेने प्रकल्प व्यवस्थापक सल्लागार नियुक्ती केले असून त्यांच्या तांत्रिक मदतीने कामे करण्यात आली आहेत. महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, बांधकाम विभाग तसेच शासकीय तंत्रनिकेतन यांच्याकडून साहित्याची तपासणी केली असून ते समाधानकारक आहेत.

**मौजे मागाठाणे (ता.बोरीवली) येथील देवीपाडा गलिच्छ वस्ती झोपडपट्टी
पुनर्विकास योजनेत झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत**

(१०) * २२९४४ श्री.गुरुमुख जगवानी : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोरिवली (पूर्व) मुंबई येथील सीटीएस क्र.२०८/२१७/२१८, मौजे मागाठाणे येथील देवीपाडा गलिच्छ वस्ती झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतर्गत (एसआरडी) विकासक श्री सद्गुरु एंटरप्रायझेस यांनी सदरहू भूखंडावर २९९ झोपडीधारक व २७ अनिवासी गाळे दाखवून त्यापैकी १२४ पात्र व १७५ अपात्र झोपडीधारकांचे खोटे पुरावे सादर करून शासनाची फसवणूक केल्याची तसेच माहिती अधिकाराच्या आधारे अर्ज केला असता सदनिका वाटपधारिका यादी उपलब्ध नसल्याची माहिती मिळाल्यामुळे माजी लोकप्रतिनिधी यांनी मा.मुख्यमंत्री, मा.गृहनिर्माण मंत्री, आयुक्त, मुंबई महापालिका, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरण, वांद्रे, मुंबई, उपजिल्हाधिकारी, उपनगर, वांद्रे, तहसिलदार, बोरिवली इत्यादींना दिनांक २८ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कै.सुशिला सदाशिव दाभोळकर व इतरांच्या खोट्या स्वाक्षऱ्या करून १७५ दस्तऐवज बनावट तयार करून तसेच ९४ सदनिका महापालिकेकडे हस्तांतरित न करता परस्पर विक्री करण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निष्पन्न झाले, तदनुसार संबंधित दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता : (१) यासंदर्भातील माजी लोकप्रतिनिधी यांचे दिनांक २८/३/२०१६ रोजीचे प्राप्त झालेले निवेदन योग्य त्या कार्यवाहीसाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे पाठविण्यात आले आहे.

तथापि, देवीपाडा झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना ही मौजे मागाठाणे, ता.बोरीवली, न.भू.क्र.२१७, २१७/१ ते ५८, २१८ व २१८/१ ते ३२ या मिळकतीवर राबविण्यात येत आहे. या योजनेमध्ये न.भू.क्र. २०८ समाविष्ट नाही.

(२) व (३) सदरहू झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेचे परिशिष्ट-२ अपर जिल्हाधिकारी अतिक्रमण तथा नियंत्रक, गलिच्छ वस्ती मुंबई व मुंबई उपनगर यांनी दिनांक ०४/०९/१९९३ रोजी पारित केले असून त्यामध्ये २९९ निवासी व २७ अनिवासी अशा एकूण ३२६ झोपडीधारकांना पात्र ठरविण्यात आले आहे. सदरचे परिशिष्ट-२ पारित करित असताना १९८३ च्या मतदार यादीत नांव असल्याने संरक्षणपात्र ठरविण्यात आले आहे.

सदर योजनेतून प्रकल्पग्रस्तांसाठी बांधलेल्या व बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडे हस्तांतरित करावयाच्या १८० चौरस फुटाच्या ९४ सदनिकांचे क्षेत्रफळ विकासकाने स्वतःच्या विक्रीघटकातून कमी करून योजनेतून बांधण्यात येणाऱ्या नविन इमारत क्र.१० मध्ये तितक्याच क्षेत्रफळाकरीता २६९ चौरस फुटाच्या ७८ प्रकल्पग्रस्त सदनिका बांधकामाचा प्रस्ताव सादर केला असून या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सुधारित आशयपत्राच्या अहवालास मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांनी मंजूरी दिली आहे. या ७८ प्रकल्पग्रस्त सदनिका बांधून झाल्यानंतर महानगरपालिकेस हस्तांतर करण्यात येणार आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे येथे कमी दरात प्लाट देण्याचे आमिष दाखवून
 नागरिकांची फसवणूक केल्याबाबत**

(११) * २२३७५ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.अनिल भोसले, श्री.संदिप बाजोरिया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे येथे कमी दरात प्लाट देतो म्हणून नागरिकांची फसवणूक करणाऱ्या सम्यक निवासी हक्क संघ व भिम फाऊंडेशनचे मुख्य प्रवर्तक व संचालक मंडळ यांच्याविरुद्ध माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान तक्रार करूनही त्यांच्या विरोधात काहीही कारवाई झालेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, फसवणूक झालेल्या नागरिकांनी फसवणूक करणाऱ्यांविरुद्ध तातडीने कारवाई करण्यासाठी स्वारगेट ते मा.पालकमंत्री, पुणे यांचे कार्यालयापर्यंत मोर्चा काढण्यात आला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) सदर प्रकरणी फिर्यादीचे तक्रारीवरून समर्थ पोलीस स्टेशन येथे सम्यक निवास हक्क संघ, भिम फाऊंडेशन या संस्थेच्या संस्थापकाविरुद्ध गुर.नं. ०९/२०१५, भा.दं.वि.क्र. ४०६, ४२० प्रमाणे दिनांक १३/०१/२०१५ रोजी दाखल करण्यात आला आहे.

गुन्हयाच्या तपासात सदर गृह प्रकल्प संस्थेने ४४५ नागरिकांची ४,०७,२४,१६५/- रुपयांची फसवणुक केल्याचे निष्पन्न झाले असून सभासदांकडून फ्लॅट देण्याच्या मोबदल्यात पैसे स्विकारल्याचे बँक खाते अकाउंटवरून तपासात निष्पन्न झाले आहे.

सदर संस्थेने त्यांचे ४४६/२, सरस्वती वि.प.म., दिनबंधु चौक, रास्ता पेठ, पुणे येथील कार्यालय पुर्णपणे बंद केले असून, सदर संस्थेच्या संस्थापकाचा शोध घेण्यात येत असून, ते अद्याप पर्यंत मिळून आलेले नाहीत. सदर गुन्हयाचा तपास चालु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर येथील आयटीआयच्या विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत

(१२) * २२८०४ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.सुभाष झांबड, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय कौशल्य विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने दुष्काळ जाहीर केलेला असतांनाही आदेश न दिल्याने लातूर येथील आयटीआयच्या विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्क भरावे लागले असून शासनाने सदर शुल्क माफ करावे अशी मागणी विद्यार्थ्यांनी जिल्हाधिकारी, लातूर यांचेकडे केली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करून तात्काळ एकूण १२०० रुपये शुल्क परत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संभाजी निलंगेकर-पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर बाब ही धोरणात्मक स्वरूपाची असून औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील प्रशिक्षणार्थ्यांचे परिक्षा शुल्क माफ करण्याची बाब शासनाच्या तपासाधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर महानगरपालिकेच्या गत चार वर्षातील वृक्षारोपण कार्यक्रमाबाबत

(१३) * २३१९८ श्री.मितेश भांगडिया, प्रा.अनिल सोले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर महानगरपालिकेने वृक्षारोपण कार्यक्रमांतर्गत गत चार वर्षांमध्ये रुपये पाच कोटी खर्च केल्याची बाब माहे, जून २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली असून वृक्ष लागवडी अंतर्गत अनेक स्वयंसेवी संस्था तसेच लोकसहभागातून या चार वर्षांत ही वृक्ष लागवड करण्यात आलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गत चार वर्षांमध्ये वृक्षारोपणांतर्गत किती झाडे लोकसहभागातून व स्वयंसेवी संस्थांद्वारा लावण्यात आली व त्या वृक्षांपैकी किती झाडे जिवंत आहेत याबाबत महानगरपालिकेच्या उद्यान विभागाकडे कोणत्याही माहितीचे कागदपत्रे उपलब्ध नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वृक्ष लागवडीबाबत महानगरपालिकेचे उद्यान विभाग अद्ययावत करून संपूर्ण वृक्षांबाबत माहितीचा आराखडा तसेच वृक्ष संगोपनाबाबतच्या हमी पत्रासह योजना तयार करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येणार आहे काय,

(४) असल्यास, नागपूर महानगरपालिकेस हिरवेगार व प्रदुषण मुक्त करण्यासाठी संपूर्ण रस्त्याच्याकडेला झाडे लावून जगविण्यासाठी धोरणात्मक आराखडा तयार केलेला आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) वृक्षारोपण कार्यक्रमावर रुपये ०५ कोटी खर्च केल्याची बाब खरी नाही.

सन २०१२-१३ ते सन २०१५-१६ या कालावधीत या कार्यक्रमासाठी महापालिकेने रु.६३,१८,६६६/- इतका खर्च केलेला आहे.

नागपूर महानगरपालिका स्वतः तसेच स्वयंसेवी संस्था शैक्षणिक संस्था, शासकीय व निम-शासकीय कार्यालये, नागरिकांच्या माध्यमातून वृक्षारोपण कार्यक्रम राबविते. झालेला खर्च हा महानगरपालिकेने मुख्य रस्त्याच्याकडेने लावलेल्या वृक्षारोपण कामाचा असून महानगरपालिका झाडे लावण्याकरिता व्यक्ती, स्वयंसेवी संस्था यांना मोफत रोपे पुरवून त्यांचे सहकार्याने वृक्ष लागवड करते तसेच महानगरपालिकेच्या विविध झोन अंतर्गत मोकळी मैदाने, शाळा, घाट इ. परिसरात वृक्षारोपण करण्यात येते.

(२) सन २०१२-१३ ते सन २०१५-१६ या कालावधीत एकूण १,६०,८७२ इतकी झाडे लावण्यात आलेली असून, त्यापैकी ९६,७९८ झाडे जिवंत असल्याची कागदपत्रे महापालिकेकडे उपलब्ध असून, अन्य संस्थाकडून अद्याप अहवाल येणे बाकी आहे. तसेच सन २०१६ मध्ये वृक्षगणना करणे प्रस्तावित आहे.

(३) होय, उद्यान विभागाला अद्ययावत करण्याकरिता कर्मचाऱ्यांचा आकृतिबंध तयार करण्यात आला असून, यामध्ये स्वतंत्र वृक्ष प्राधिकरण विभाग स्थापन करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आलेले आहे.

लोकसहभागातून वृक्षारोपण करताना हमीपत्र/ प्रतिज्ञापत्र घेऊनच अशा प्रकारचा कार्यक्रम राबविला जातो. तसेच सन २०१६ मध्ये वृक्षगणना करणे प्रस्तावित आहे.

(४) व (५) नागपूर महानगरपालिका हद्दीत वनाचे क्षेत्र २०.७०% इतके आहे.

नागपूर शहराला हिरवेगार व प्रदुषणमुक्त करण्यासाठी सर्व प्रमुख रस्त्याच्याकडेला झाडे लावून जगविण्यासाठी सन २०१५-२०१६ ते २०१९-२०२० करिता नियोजन करण्यात आले आहे.

यामध्ये जवळपास ६०,००० भारतीय प्रजातीची कडूनिंब, करंजी, रेनट्री, कॅशिया, पेल्टाफोरम, गुलमोहर, बकुळ, अशोक, आवळा, जांभूळ, वड पिंपळ इ. झाडे लावण्याचे नियोजन आहे, असे आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांच्या अहवालात नमूद करण्यात आलेले आहे.

बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्समध्ये (बीकेसी) एमएमआरडीएकडून बांधण्यात आलेल्या स्वतंत्र मार्गिकेच्या नियंत्रणाबाबत

(१४) * १९७७ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्समध्ये (बीकेसी) एमएमआरडीएकडून बांधण्यात आलेल्या सायकल मार्गिका तसेच आता बस करिता नव्याने तयार करण्यात आलेल्या स्वतंत्र मार्गिकेसाठी रूपये १.२४ कोटी खर्च करूनही या मार्गिकेची देखभाल झाली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या नव्या मार्गिकेसाठी एवढा खर्च होऊनही बेस्ट बसच्या ह्या मार्गिकेवरून रिक्षा चालकांसह खासगी वाहनांच्या होणाऱ्या घुसखोरीमुळे बसगाड्यांना अडथळा निर्माण होत असून अनेक ठिकाणी या मार्गिकेसाठी उभारण्यात आलेले संरक्षक खांबही मोडून टाकण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या मार्गिकेवरून बेस्टचा प्रवास सुलभ होण्याकरिता तसेच रिक्षा व खासगी वाहनांच्या घुसखोरीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) नाही,

बांद्रा - कुर्ला जोड रस्त्यावर स्वतंत्र बस मार्गिका प्रायोगिक तत्वावर दिनांक ११ एप्रिल, २०१६ पासून प्रवाशांसाठी खुली करण्यात आली. या मार्गाची देखभाल करारनाम्यानुसार सुरुवातीच्या काळात कंत्राटदाराकडून करण्यात आली. सद्यःस्थितीस प्राधिकरणाच्या अभियांत्रिकी विभागामार्फत मार्गिकेची देखभाल करण्यात येत आहे.

(२) होय

(३) व (४) सदर स्वतंत्र बस मार्गिका प्रायोगिक तत्वावर राबविण्यात येत असून सुरुवातीस या मार्गिकेवर बस सेवा सुरळीत सुरु राहण्यासाठी ट्रॉफिक पोलीस तसेच कंत्राटदाराकडून पुरविण्यात आलेल्या सुरक्षा रक्षकामार्फत नियंत्रण ठेवण्यात आले होते. आता ट्रॉफिक पोलीसांच्या समन्वयाने सदर प्रायोगिक स्वतंत्र बस मार्गिकेत आणखी संबंधित सुधारणा करण्याचे प्रयत्न चालू आहेत.

**ऑर्थररोड (मुंबई) येथील कारागृहातील कैद्यांना अतिरिक्त सोयी-सुविधा
उपलब्ध करून दिल्या जात असल्याबाबत**

(१५) * १९६९३ अॅड.अनिल परब : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील ऑर्थररोड कारागृहात अधीक्षकांच्या कृपेमुळे बड्या कैद्यांना सोयी-सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जात असून अण्णाभाऊ साठे महामंडळ गैरव्यवहारातील आरोपी आमदार श्री.रमेश कदम यांच्यासाठी कारागृहात जीम ट्रेनर उपलब्ध करून देण्यात आल्याने याबाबत चौकशी करण्यात यावी, अशी मागणी कारागृहातील वैद्यकीय अधिकारी डॉ.राहुल घुले यांनी एका पत्राव्दारे मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ०६ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू पत्रात कोणकोणत्या तक्रारी केल्या आहेत व त्याची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) दिनांक ०६/०४/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये चौकशीची मागणी केली हे खरे आहे.

(२) दिनांक ०६/०४/२०१६ रोजीच्या तक्रार अर्जातील मुद्दे व त्याबाबत केलेल्या चौकशीत आढळून आलेली वस्तुस्थिती खालील प्रमाणे आहे.

१) न्या.बंदी रमेश नागनाथ कदम हा मागील सहा महिन्यांपासून मुंबई मध्यवर्ती कारागृह येथे आहेत. सदर बंद्याने मला शिवीगाळ जीवे मारण्याची धमकी दिली.

सदर मुद्याबाबत नमुद करण्यात येते की, अधीक्षक, श्री.भोसले व डॉ.योगेश कोकडवार यांचे समक्ष अधीक्षक कार्यालयात दिनांक २४/०२/२०१६ रोजी श्री.कदम यांनी शिवीगाळ केली आणि जिवे मारण्याची धमकी दिली. याबाबत एन. एम. जोशी मार्ग पोलीस ठाणे येथे तक्रार केली आहे.

२) बंद्याना धमकावून ब्लॅकमेल करून लाखो रुपये वसूल करण्यात येतात. बराक नं.३ येथे EOW मधील बंद्याना ठेवून पैसे घेतले जातात.

सदर मुद्र्याबाबत नमुद करण्यात येते की, कोणत्याही बड्या बंद्याने अधीक्षकांनी किंवा कारागृह अधिका-यांनी पैश्याची मागणी केलेली नाही असे चौकशीत आढळून आले. उलट डॉ.घुले हे आपले पदाचा दुरुपयोग करून बंद्याना वैद्यकिय सवलती देण्याबाबत संशयास्पद भुमिका असल्याचे सिध्द झाले आहे. बंदी छगन भुजबळ व रमेश कदम या बंद्याना कारागृहाबाहेरील रुग्णालयात उपचारासाठी पाठवितांना अधिकाराचा दुरुपयोग केल्याचे व कारागृहातील रजिस्टर क्र.३२ मध्ये खाडाखोड/बदल करून बंद्यास रुग्णालयात पाठविण्यात आल्याचे दिसून आले आहे.

- ३) न्या.बंदी समीर भुजबळ हा कारागृहात दाखल झाल्यानंतर त्यास कारागृहातील अतिसुरक्षा विभागात ठेवण्यात आले होते पण त्यानंतर अधीक्षकाने बंद्याकडून १० लाख घेवून विभाग क्र.१२ (अतिसुरक्षा) विभाग येथे ठेवले.

सदर मुद्र्याबाबत नमुद करण्यात येते की न्या.बंदी समीर भुजबळ याने दिनांक १७/२/२०१६ रोजी अंडासेलमध्ये अस्वस्थ वाटत असल्याने रक्तदाबाचा त्रास असल्याने कारागृहातील इतर विभागात ठेवणेबाबत विनंती अर्ज केला होता. त्यावर स्वतः डॉ.घुले यांनी बंद्यास मोकळ्या व स्वच्छ ठिकाणी वर्ग करावे अशी शिफारस केली होती. त्याचप्रमाणे अधीक्षक यांनी डॉ. घुले यांचा मुख्य वैद्यकिय अधिकारी पदाचा कार्यभार काढून घेतल्यानंतर वानखेडे स्टेडीयम वरील भारत विरुध्द वेस्ट इंडीज या सामन्यासाठी टिकीटे मागितले होती हा आरोप सिध्द झाला नाही. तसेच चौकशीमध्ये अधीक्षकांनी बंद्याकडून १० लाख रुपयांची मागणी केल्याचा व पैसे घेतल्याचा आरोप सिध्द झाला नाही.

- ४) आरोपी पीटर मुखर्जी याला सुध्दा दबाव टाकण्यास मला सांगितले. सदरच्या दबाव्यामुळे मी पीटर मुखर्जी याला भोसले साहेबाचा आदेश सांगितला. तुला भोसले साहेबांना पैसे द्यावे लागतील नाहीतर तुला अंड्यामध्ये टाकण्यात येईल.

सदर मुद्र्याबाबत नमुद करण्यात येते की बंद्याकडे चौकशी केली असता बंद्याने सदर बाब नाकारली असून, प्रत्यक्षात डॉ.घुले यांनीच पैशाची मागणी केल्याचे निष्कर्ष निघालेला आहे.

- ५) न्या.बंदी चंद्रशेखर हा मागील १० दिवसापासून राजावाडी रुग्णालय घाटकोपर येथे भरती आहे. सदर बंदी EOW/CBI घाटाळ्यातील असून तो सतत रुग्णालयात जात होता. सदर बंद्याने जे जे रुग्णालयातून खोटे पेपर बनवून राजावाडी रुग्णालयात दाखल झाला सदर बंदी आजारी नसून विनाकारण दाखल आहे.

सदर मुद्याबाबत नमुद करण्यात येते की, न्या.बंदी मा.न्यायालयाच्या आदेशान्वये वैद्यकिय उपचारासाठी दिनांक ३१/१२/२०१५ रोजी जे जे समुह रुग्णालय, मुंबई येथे उपचारासाठी पाठविले असता तेथील वैद्यकिय अधिकारी यांनी बंद्यास राजवाडी रुग्णालय, घाटकोपर येथे रेफर केले. त्याचदिवशी सदर बंद्यास राजवाडी रुग्णालयाने आंतररुग्ण म्हणून दाखल करून घेतले होते. याबाबत अधीक्षक EOW/CBI भोसले यांनी सदर बंद्यास जे जे समुह रुग्णालयास वर्ग करणेबाबत संबंधीत न्यायालयास व रुग्णालयास पाठपुरावा केलेला आहे.

- ६) बरक क्र.३ येथे EOW मधील आरोपीकडून महिन्याला लाखो रुपये घेण्यात येतात.

सदर मुद्याबाबत नमुद करण्यात येते की, बंद्याचे जबाब घेवून चौकशी केली असतांना बंद्यानी अधीक्षकांना रक्कमा दिल्याबद्दल नकार दिला. तसेच डॉ.घुले यांनीच वेळोवेळी बाहेरील रुग्णालयात उपचारासाठी पाठविण्याकरीता वारंवार पैशाची मागणी करित असल्याचे सांगितले.

याबाबतच्या चौकशीमध्ये खालीलप्रमाणे निदर्शनास आले :-

१. दिनांक २४/०२/२०१६ रोजी बंदी रमेश कदम याने अधीक्षकांचे कार्यालयात येवून अधीक्षकांसमोर वैद्यकीय अधिकारी डॉ.घुले यांना शिवीगाळ केली आहे.
२. रजिस्टर क्र.३२ बावीस्कर, तुरुंगाधिकारी यांना पोलीस मागणी पत्रकात बंद्याचे नाव टाकण्याचे आदेश दिले.
३. अधीक्षक यांनी बंद्यास वैद्यकिय अधिकारी व मंडल तुरुंग अधिकारी यांच्या शिफारसी घेऊन प्रशस्त ठिकाणी विशेष विभाग क्र.१२ येथे बंदीसाठी पाठविले. अधीक्षक यांनी पैशाची मागणी केल्याचे सिध्द झाले नाही.

वर नमुद केलेल्या कारणास्तव अधीक्षक, श्री.भारत भोसले यांचे कारागृहातील बंदी तसेच प्रशासनावर नियंत्रण नसल्याचे चौकशीत दिसून आले आहे. या प्रकरणी दिनांक ३१/०७/२०१६ च्या आदेशान्वये श्री.भारत भोसले, अधीक्षक, मुंबई मध्यवर्ती कारागृह यांची कल्याण जिल्हा कारागृह येथे बदली करण्यात आली आहे. तसेच डॉ.घुले, वैद्यकीय अधिकारी यांची कारागृह विभागातून पुन्हा त्यांचे आरोग्य विभागात मूळ ठिकाणी बदली करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक येथील सात अल्पवयीन मुलींची परराज्यात विक्री केल्याच्या घटनेबाबत
(१६) * १९८६५ श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक येथील सात अल्पवयीन मुलींची परराज्यात विक्री केल्याची घटना माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार अल्पवयीन मुलींची परदेशात विक्री करणाऱ्या टोळीला पकडण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) एका अल्पवयीन मुलीची विक्री केल्याचे मे, २०१६ मध्ये निष्पन्न झाले आहे.

(२) आरोपींनी फिर्यादीस बळजबरीने लग्नाचे अमिष दाखवून अहमदाबाद येथे नेऊन राजस्थान येथील आरोपी यांचेकडून रुपये ५,००,०००/- घेऊन फिर्यादीस देहविक्री करण्यास भाग पाडले. त्यानुसार पंचवटी पोलीस स्टेशन नाशिक शहर I गुरनं.२९०/१६ भादंवि कलम ३७६, ३७२, ३७३, ३४२, ३४ व लैंगिक अत्याचारापासून बालकांचे संरक्षण अधिनियम कलम ४, ८, १२ प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. गुन्ह्यात एक महिला व ३ पुरुष आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. आरोपी क्र.५ यास अद्याप अटक नाही. आरोपी क्र.१ व २ यांना जामीन मंजूर झाला आहे. पोलीस तपास सुरु आहे.

मुलीची परदेशात विक्री करणाऱ्या टोळींना पकडण्यासाठी शासनाने राज्यात १२ घटकांमध्ये अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंध कक्षाची स्थापना केली आहे.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महिला अत्याचार प्रतिबंधक विभाग यांची राज्याचे समन्वय अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे महानगरपालिकेच्या सुरक्षा रक्षक भरतीतील गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(१७) * २३१०५ श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे महानगरपालिकेने केलेल्या सुरक्षा रक्षकांच्या भरतीस आक्षेप घेऊन त्यास स्थगिती द्यावी अथवा ती रद्द करावी अशी मागणी महानगरपालिकेतील विरोधी पक्षाने केल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू भरती प्रक्रियेची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व तदनुसार सदर भरती प्रक्रियेबाबत कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) ठाणे महानगरपालिकेच्या दिनांक २०/०४/२०१६ च्या सर्वसाधारण सभेत आरक्षकांच्या भरतीस स्थगिती देण्यात यावी अशी चर्चा झाली.

तथापि, सदर चर्चा ही सन २००९ रोजी काढण्यात आलेल्या जाहिरातीबाबतची असल्याची बाब लक्षात आली. सन २००९ च्या भरती प्रक्रिया यापूर्वीच रद्द करण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत ठाणे महानगरपालिकेची भरती प्रक्रिया सन २०१३ च्या जाहिरातीनुसार करण्यात आली आहे. सदर भरती प्रक्रियेबाबतही महासभेमध्ये सविस्तर चर्चा होऊन सदस्यांचे समाधान झाले आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

एन.आर.सी.लि.मोहोने (जि.ठाणे) या कंपनीच्या कामगारांची प्रलंबित देणी अदा करण्याबाबत

(१८) * १९६०४ श्री.जयवंतराव जाधव : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४८२८ ला दिनांक ८ एप्रिल, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) एन.आर.सी.लि.मोहोने (जि.ठाणे) या कंपनीची ३३९ एकर जमीन विकासकाला विकण्यासाठी टाळेबंदी लागू केल्यामुळे येथील कामगारांचे ८२.४७ कोटी रुपयांचे देणी प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार कामगारांची प्रलंबित देणी अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संभाजी निलंगेकर-पाटील : (१) होय,

कंपनीने दिनांक १५/११/२००९ पासून टाळेबंदी लागू केली असून कामगारांची रु.८२.४७ कोटी इतकी देणी प्रलंबित आहेत.

(२) होय,

चौकशीअंती असे निदर्शनास आले आहे की, एन.आर.सी.लि.या व्यवस्थापनेने कारखाना चालविण्याकरीता आवश्यक निधी उपलब्ध करण्याकरीता मे.रहेजा युनिव्हर्सल प्रा.लि.या विकासकाबरोबर जमीन विक्री करार करून अंशतः निधी प्राप्त केला होता. परंतु बीआयएफआरने त्यांचे परवानगीशिवाय कंपनीच्या कोणत्याही मालमत्तेची विक्री करण्यास प्रतिबंध केल्याने व सदर आदेश एएआयएफआरने कायम केल्याने कंपनीस पूर्ण निधी उपलब्ध झाला नाही. तथापि, दिनांक ५/९/२००८ रोजी व्यवस्थापन व एन.आर.सी. मजदूर संघ या कामगार संघटनेबरोबर केलेल्या करारानुसार Early Retirement Scheme (ERS) अंतर्गत व्यवस्थापनाकडे पहिल्या टप्प्यात प्राप्त झालेल्या ६५० कामगारांच्या अर्जापैकी १२२ कामगारांना रुपये ३,७४,८५,१२७/- इतक्या रकमा अदा करण्यात आलेल्या असून, ५२८ कामगारांचे अर्ज अजून प्रलंबित आहेत.

सद्यःस्थितीत प्रकरण बीआयएफआर समोर प्रलंबित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

गिरणी कामगारांच्या घरांबाबत

(१९) * २०७१९ श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.अमरनाथ राजूरकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक १५४४१ ला दिनांक १६ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गिरणी कामगारांच्या २३६८ घरांची लॉटरी काढण्याची घोषणा मा.मुख्यमंत्री यांनी केल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून यापूर्वी काढलेल्या ६९२५ घरांच्या लॉटरीमधील १२०० कामगार अपात्र ठरले होते, त्या घरांचा अद्याप निर्णय झालेला नाही, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, गिरणी कामगारांकडून घेतलेल्या साडेसात लाख रुपयांपैकी ५ लाख २८ हजार रुपये अतिरिक्त घेतले गेले असा कॅगचा अहवाल आहे, तरी आता सदर घराची किंमत रूपये साडेनऊ लाख कोणत्या आधारे ठरवली असा प्रश्न कामगार संघटनेकडून केला जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विनामुल्य घरे द्या अन्यथा लॉटरी रद्द करा अशी जोरदार मागणी करत शेकडो गिरणी कामगारांनी लालबाग येथील भारतमाता सिनेमासमोर दिनांक २२ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास धरणे आंदोलन केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून गिरणी कामगारांच्या घरांबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता : (१) म्हाडामार्फत उपलब्ध होणाऱ्या सदनिकांपैकी गिरणी कामगार प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत एकूण २६३४ सदनिकांची दिनांक ९ मे, २०१६ रोजी सोडत काढण्यात आली.

तसेच मुंबईतील १८ गिरण्यांच्या जागेवरील ६९२५ सदनिकांच्या दिनांक २८/०६/२०१२ रोजी काढण्यात आलेल्या सोडतीमधील ५९५८ सदनिकांचे वितरण करण्यात आलेले आहे. उर्वरित सदनिकांचे वितरणाचे काम चालू आहे. विहित कालावधीत कागदपत्रे सादर न केलेले, सोडतीमध्ये दोनदा यशस्वी झालेले तसेच अपिल अधिकारी यांनी अपात्र केलेल्या गिरणी कामगारांऐवजी त्याच गिरणीमधील प्राधान्य क्रमांकानुसार प्रतिक्षा यादीमध्ये ज्या कामगारांनी/वारसांनी कागदपत्रे सादर केलेली आहेत त्यांची पात्रता तपासण्याची कार्यवाही सुरु आहे असे उपाध्यक्ष, म्हाडा यांनी त्यांच्या अहवालात नमूद केले आहे.

- (२) याबाबत कामगार संघटनेकडून लेखी स्वरूपात विचारणा झालेली नाही, असे उपाध्यक्ष, म्हाडा यांनी त्यांच्या अहवालात नमूद केले आहे.
- (३) दिनांक २२/०४/२०१६ रोजी अशा प्रकारचे धरणे आंदोलन केल्याचे उपाध्यक्ष, म्हाडा यांनी त्यांच्या अहवालात नमूद केले आहे.

तथापि, गिरणी कामगारांना विनामुल्य घरे देण्याचे कोणतेही धोरण शासनाने ठरविलेले नाही.

- (४) गिरणी कामगार प्रकल्प टप्पा-१ ची सोडत दिनांक २८/०६/२०१२ रोजी व टप्पा-२ ची सोडत दिनांक ०९/०५/२०१६ रोजी काढण्यात आली. सदर संगणकीय सोडतीमधील यशस्वी झालेल्या मूळ गिरणी कामगारांनाच त्यांची पात्रता तपासून सदनिकांचे वितरण करण्याची कार्यवाही म्हाडामार्फत सुरु आहे.

- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई पश्चिम उपनगरातील महापालिकेच्या विभाग कार्यालयामधून
पुनर्विकासाबाबतच्या फाईल्स गहाळ झाल्याबाबत**

(२०) * २२०५९ आर्कि.अनंत गाडगौळ : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई पश्चिम उपनगरातील महापालिकेच्या विभाग कार्यालयामधून गहाळ झालेल्या पुनर्विकासाबाबतच्या सुमारे तीन हजाराहून अधिक फाईल्सपैकी केवळ ४९२ फाईल्स मिळविण्यात महापालिकेला यश आले असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विकासक व महापालिकेच्या अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने फायली गहाळ झाल्याने पुनर्विकासाच्या कामात अडचणी निर्माण झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून संबंधित महापालिका अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या पश्चिम उपनगर-१ (बांद्रा) येथील इमारत प्रस्ताव कार्यालयामधून गहाळ झालेल्या ३४७४ धारिण्यांपैकी ६८१ धारिण्या शोधण्यात व पुनर्बांधणी करण्यात आलेल्या आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) मुंबई महानगरपालिकेतील फाईल्स गहाळ झाल्या प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी प्रधान सचिव, नियोजन विभाग व प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग यांची चौकशी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सदर समितीचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर याप्रकरणी पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

सोलापूर जिल्ह्यातील रस्त्यांच्या कामात झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत

(२१) * १९४३९ श्री.प्रशांत परिचारक : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर मधील ५४ मीटर रस्त्याचे कंत्राट नव्याने निविदा काढून कमी अंतर असतानाही सन २०१२ च्या प्रकल्प अहवालापेक्षा ३३ टक्के रक्कम जास्त दाखवून व निविदेची रक्कम रुपये ५ कोटीने वाढवून तसेच भूमी संपादन न करता रस्त्याचे काम देऊन मोठ्या प्रमाणावर गैरव्यवहार झाला असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या रस्त्याचे कंत्राट दिलेल्या संस्थेस हिशोबाप्रमाणे रुपये ६७ लाख इतक्या रक्कमेऐवजी रुपये १ कोटी४० लाख देऊन व टीडीआरच्या अटींना स्थानिक शेतकऱ्यांचा विरोध असताना त्यांची संमती घेतल्याचे भासवून सदर कामात गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त गैरव्यवहाराची शासनाने चौकशी केली आहे काय, तदनुसार दोषींवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) अशा स्वरूपाची बाब सोलापूर महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीच्या बैठकीमध्ये काही नगरसेवकांनी उपस्थित केली. तथापि, ही बाब खरी नाही असे आयुक्त, सोलापूर महानगरपालिका यांनी कळविले आहे.

एप्रिल, २०१६ मधील निविदा या सन २०१५-१६ च्या दरसूचीनुसार असून सन २०१२ च्या निविदा या सन २००८-०९ च्या दरसूचीवर आधारित असल्याने निविदा रक्कमेत २.९९ कोटी एवढा फरक आहे.

- (२) • अशा स्वरूपाची बाब सोलापूर महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीच्या बैठकीमध्ये काही नगरसेवकांनी उपस्थित केली. तथापि, ही बाब खरी नाही असे आयुक्त, सोलापूर महानगरपालिका यांनी कळविले आहे.
- प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार समितीची निवड निविदा प्रक्रियेद्वारे होऊन त्यांना देण्यात आलेल्या अटी / शर्तीनुसार सल्लागार फी अदा केली आहे.
 - बाधित मिळकतदारांपैकी ८०% मिळकतदारांनी टी.डी.आर. घेण्याचे अटीवर रस्त्याचे काम करण्याकामी सहमती दर्शविली आहे.
 - महानगरपालिकेच्या दिनांक १३/०५/२०१६ रोजीच्या ठराव क्र. ७२ नुसार मान्यता प्राप्त झाली असून दिनांक ३०/०६/२०१६ रोजी कार्यारंभ आदेश देण्यात आले आहेत.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हाऊस ऑफ इन्व्हेस्टमेंट्स कंपनीच्या (एचओआय) संचालकांनी
गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याबाबत**

(२२) * २२७११ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात केबीसी, मैत्रेय या दोन कंपन्यांनी केलेल्या गैरव्यवहारानंतर आणखी एक गैरव्यवहार हाऊस ऑफ इन्व्हेस्टमेंट कंपनीच्या (एचआयओ) संचालकांनी अनेक शहर आणि जिल्ह्यामधील सुमारे ३ हजार गुंतवणूकदारांना रिअल इस्टेट आणि सोन्यामध्ये गुंतवणूक केल्यास मासिक २ टक्के व्याज देण्याचे आमिष दाखवून सुमारे रुपये ३०० कोटींचा अपहार केल्याचे दिनांक १७ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणात फसवणूक झालेल्या गुंतवणूकदारांनी गंगापूर पोलीस ठाण्यात तक्रार केली असल्यामुळे संचालकांकडून गुंतवणूकदारांना धमक्या देण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गुन्हेगारांवर कारवाई करण्यास विलंब होत असल्याने गुंतवणूकदारांनी तीव्र संताप व्यक्त करून पोलीस कार्यालयाच्या काचा फोडल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

परंतु पोलीस आयुक्त, नाशिक शहर यांच्या कार्यक्षेत्रात हाऊस ऑफ इन्व्हेस्टमेंट कंपनीच्या (एच.आय.ओ.) संचालकांनी गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याबाबत गंगापूर पोलीस ठाणे, आर्थिक गुन्हे शाखा, नाशिक शहर येथे वेळोवेळी प्राप्त तक्रारी अर्जांवरून सदरची बाब निदर्शनास आली आहे व सदर प्रकरणी आतापर्यंत एकुण २४ लोकांनी रुपये १,४७,९६,७८६/- इतकी रक्कम गुंतवल्याचे तपासात निष्पन्न झाले आहे.

(२) उपरोक्त प्रकरणी पोलीस आयुक्त, नाशिक शहर यांच्या कार्यक्षेत्रातील गंगापूर पोलीस ठाणे येथे सदरच्या कंपनीच्या संचालकांनी गुंतवणूकदारांना धमकी दिल्याबाबतच्या तक्रारी प्राप्त नाहीत. व्यतिरिक्त राज्यातील इतर जिल्ह्यात हाऊस ऑफ इन्व्हेस्टमेंट कंपनीच्या (एच.आय.ओ.) संचालकांनी गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याबाबत तक्रारी/गुन्हे दाखल नाहीत.

(३) हे खरे नाही.

(४) पोलीस आयुक्त, नाशिक शहर यांच्या कार्यक्षेत्रातील हाऊस ऑफ इन्व्हेस्टमेंट संबंधित तक्रार अर्जावरून कंपनीची कागदपत्रे प्राप्त केली असून त्यांची प्राथमिक चौकशी करण्यात आली आहे. सदरची चौकशी चालू असतांना कंपनीच्या संचालकांनी जुलै, २०१६ अखेरपर्यंत गुंतवलेल्या रक्कमेचा परतावा करणार असलेबाबत गुंतवणूकदारांना आश्वासन दिल्याने गुंतवणूकदारांच्या विनंती वरून पुढील कायदेशीर कारवाई तात्पुरती थांबवण्यात आली आहे. तसेच सदर कंपनी परतावा कशाप्रकारे करणार आहे, यासंबंधाने कंपनीने दिलेल्या योजनेबाबत खात्री करण्यात येत आहे. त्यानुसार योग्य ती कायदेशीर कारवाई करण्याबाबतची तजविज ठेवली आहे.

(५) विलंब झालेला नाही.

कोल्हापूर शहरातील ऐतिहासिक वास्तूंना हेरिटेज सिटीचा दर्जा देण्याबाबत

(२३) * २३२०७ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर शहरात ७४ वास्तू हेरिटेज यादीत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ऐतिहासिक वास्तूंना हेरिटेज सिटीचा दर्जा देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व त्याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

शासनाने दिनांक २९/०२/२०१२ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये कोल्हापूर शहराच्या विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये हेरिटेजबाबतच्या नियमावलीस मंजूरी देण्यात आली आहे. या अधिसूचनेसोबत एकूण ७४ हेरिटेज मिळकर्तीची यादी जोडली आहे.

(२) कोल्हापूर शहराला हेरिटेज सिटीचा दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन नाही. मात्र हेरिटेज वास्तूचे जतन करणे, नवीन हेरिटेज वास्तू समाविष्ट करणे, इ. बाबतीत महानगरपालिकेने निर्णय घेण्यासाठी हेरिटेज संवर्धन समितीची स्थापना शासनाने दिनांक १७/०४/२०१५ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे केली आहे.

(३) वरीलप्रमाणे वस्तुस्थिती विचारात घेता, विलंब होण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे शहरातील डॉ.काशिनाथ घाणेकर नाट्यगृहाचे सिलींग कोसळल्याबाबत

(२४) * २१३८३ अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे शहरातील डॉ.काशिनाथ घाणेकर नाट्यगृहाचे पीओपी सिलींग दिनांक २५ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास कोसळल्याची घटना घडली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचे बांधकाम हिरानंदानी विकासकाने करून दिल्याने त्याला ५० कोटींचा टीडीआर देण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले व तदनुसार दोषी व्यक्तींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय हे खरे आहे.

(२) ठाणे शहरातील हिरानंदानी मेडोज येथील ८९९५ चौ.मी. सुविधा भुखंड क्षेत्रावर डॉ. काशिनाथ घाणेकर नाट्यगृहाचे बेअरशेल (अंतर्गत सजावटीशिवाय) बांधकाम करण्याबाबत विकासकासोबत करार झाला असून त्यानुषंगाने विकासकास १५७९३.५० चौ.मी. क्षेत्राचा टीडीआर अदा करण्यात आलेला आहे.

(३) आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका यांना या प्रकरणी चौकशी करून ४ आठवड्यात अहवाल सादर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वसई-विरार महापालिकेचे सहाय्यक आयुक्त व नगरसेवक
यांनी केलेल्या बेकायदेशीर कृत्याबाबत

(२५) * २१४४० श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, श्री.विक्रम काळे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसई-विरार महापालिकेचे नगरसेवक श्री.अरूण जाधव यांनी बोगस सीसीचा वापर करून नालासोपारा पूर्वेकडील सर्व्हे क्र.९९, हिस्सा क्र.१ या जागेवर दोन विंगची चार मजली गणेश धाम इमारत महापालिका वा सिडको यापैकी कोणाचीही परवानगी न घेता बांधल्याची बाब माहिती अधिकारातून निदर्शनास आल्यानंतर व आलेल्या तक्रारीनंतर प्रभाग "ब" चे महापालिका सहाय्यक आयुक्त, श्री.राजेश घरत यांनी या प्रकरणी श्री.हरिश्चंद्र एस.जाधव या मयत व्यक्तीच्या नावे पोलीस ठाण्यात खोटा गुन्हा दाखल केल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, श्री.हरिश्चंद्र एस.जाधव ही व्यक्ती मयत असूनही त्यांचे पुत्र श्री.अरुण जाधव यांनी फ्लॅट विक्री करताना बोगस कागदपत्रे सादर करून शासन व ग्राहकांची केलेली फसवणूक लक्षात येऊनही महापालिका सहाय्यक आयुक्त यांनी श्री.अरुण जाधव यांचे नगरसेवक पद वाचविण्याकरिता मयत व्यक्तीच्या नावाने पोलीसांत खोटा गुन्हा दाखल केला, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून महापालिका सहाय्यक आयुक्त यांनी बेकायदेशीर कृत्यास सहकार्य करून खोटा गुन्हा दाखल केल्याप्रकरणी त्यांचेविरुद्ध व सदरील नगरसेवक यांना अटकपूर्व जामीन मिळू नये याकरीता काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) श्री.हरिश्चंद्र एस. जाधव यांच्या नावाने सिडको यांचेकडील अकृषक ना-हरकत दाखला असल्याने प्रथम श्री. हरिश्चंद्र एस. जाधव यांचेविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला. परंतु ते मयत झाल्याचे निदर्शनास आल्याने तसेच दस्त नोंदणी श्री.अरुण जाधव यांच्या नावाने होत असल्याचे निदर्शनास आल्यानंतर श्री.अरुण जाधव यांच्यावरती गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे.

(३) उपरोक्त प्रकरणी श्री.अरुण जाधव यांच्याविरुद्ध फसवणूकीचा फौजदारी गुन्हा व महाराष्ट्र प्रादेशिक नगर रचना अधिनियमातील कलम ५२, ५३ व ५४ नुसार तुळीज पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे.

याबाबत श्री.अरुण जाधव यांना अटकपूर्व जामिन मिळू नये याकरीता काळजी घेण्याच्या सूचना आयुक्त, वसई विरार शहर महानगरपालिका यांना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला, वाशिम व बुलढाणा जिल्हयातील नगरपरिषद
 कर्मचाऱ्यांचे थकीत वेतन अदा करण्याबाबत**

(२६) * २३२४७ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला, वाशिम व बुलढाणा जिल्हयातील नगरपरिषद कर्मचाऱ्यांचे वेतन गत अनेक महिन्यांपासून प्रलंबित असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले व तदनुसार सदरील कर्मचाऱ्यांना नियमित वेतन देण्याच्यादृष्टीने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२)

- अकोला जिल्हयातील नगर परिषद कर्मचाऱ्यांचे जून, २०१६ पर्यंतचे वेतन अदा करण्यात आले आहे.
- वाशिम जिल्हयातील नगर परिषदेतील कर्मचाऱ्यांचे माहे मे, २०१६ पर्यंतचे वेतन अदा करण्यात आले असून जून, २०१६ चे नगर परिषद संचालनालय, मुंबई यांनी मंजूर केलेले सहाय्यक अनुदान आहरित व वितरित करण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत सुरू आहे.
- बुलढाणा जिल्हयातील सर्व नगरपरिषदांचे माहे एप्रिल, २०१६ पर्यंतचे वेतन अदा करण्यात आले आहे. माहे मे, २०१६ या महिन्याचे सहाय्यक अनुदानाचे आदेश नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकडून निर्गमित करण्यात आले आहे. त्यानुसार माहे मे व जून, २०१६ चे वेतन अदा करण्यासाठी देयक जिल्हाधिकारी बुलढाणा यांच्याकडून कोषागार कार्यालयास सादर करण्यात आले आहे.
- वेतन नियमित अदा करण्याबाबत जिल्हाधिकारी व नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयास सूचित करण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विविध औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून शिक्षण

घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शुन्य गुण मिळाल्याबाबत

(२७) * २३२६४ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय कौशल्य विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विविध औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून (आयटीआय) स्किल एज्युकेशनचे धडे घेणाऱ्या अनेक विद्यार्थ्यांना निकालासाठी वापरल्या जाणाऱ्या एनसीव्हीटी-एमआयएस तांत्रिक अडचणी आल्याने सत्र परीक्षांमध्ये शुन्य गुण मिळाल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी करून या ऑनलाईन पोर्टलवर विद्यार्थ्यांचे सत्र परिक्षांचे गुण न भरणाऱ्या शासकीय व खाजगी संस्थांचे प्राचार्य, संचालकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संभाजी निलंगेकर-पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) एमसीव्हीटी एमआयएस पोर्टल ही यंत्रणा केंद्र शासनाच्या डीजीटी, नवी दिल्ली यांच्या नियंत्रणाखाली कार्य करते. सदर यंत्रणा राबविण्यासाठी डीजीटी, नवी दिल्ली यांनी खाजगी एजन्सीला प्राधिकृत केलेले आहे. निकालामध्ये ज्या प्रशिक्षणार्थीना सेशनल गुण शुन्य दिसत आहेत, ही चुक नेमकी कोणत्या स्तरावर झाली आहे, याचा तपास डीजीटी, नवी दिल्ली यांनी प्राधिकृत केलेल्या एजन्सीमार्फतच केला जावू शकतो. त्यामुळे याबाबत राज्य शासनाकडून चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर शहरात अवैध डब्बा ट्रेडींगचे व्यवहार सुरु असल्याबाबत

(२८) * २२७२८ श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील :
सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर शहरात शेअर बाजाराला समांतर बाजार म्हणून चालणारे अवैध डब्बा ट्रेडींगचे व्यवहार मोठ्या प्रमाणात चालत असून सदर व्यवसायातून दररोज ३ लाख कोटीचे व्यवहार होत असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार नागपूर शहरात शेअर बाजाराला समांतर म्हणून चालणारे डब्बा ट्रेडींगचे चालत असलेले व्यवहार बंद करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

नागपूर शहरात शेअर बाजाराला समांतर बाजार म्हणून चालणारे अवैध डब्बा ट्रेडींगचे व्यवहार चालत होते. तथापि, सदर व्यवहारात दररोज किती रकमेचे व्यवहार होत होते याबाबत तपास सुरु आहे.

(२) सदर गुन्ह्याचे तपासात आरोपीच्या कार्यालयातील झडतीमध्ये डब्बा ट्रेडींग संबंधाने पुरावे मिळून आल्याने अवैधरित्या डब्बा ट्रेडींगचा व्यवसाय करणाऱ्या आरोपीतांविरुद्ध नागपूर शहर पोलीस आयुक्तालयातील पोलीस स्टेशन लकडगंज येथे ७, पोलीस स्टेशन तहसील व सिताबर्डी येथे प्रत्येकी १ याप्रमाणे एकुण ९ गुन्हे २६ आरोपीतांविरुद्ध दाखल करून १० आरोपीतांना अटक करण्यात आलेली आहे व गुन्ह्याचा तपास चालू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बालेवाडी (पुणे) येथे कमी किंमतीत रो हाऊस व फ्लॅट्स बांधून देण्याचे
 आमिष दाखवून नागरिकांची फसवणूक केल्याबाबत**

(२९) * १९३१३ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.किरण पावसकर, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बालेवाडी (पुणे) येथे कमी किंमतीत रो हाऊस व फ्लॅट्स बांधून देण्याचे आमिष दाखवून ४६ व्यक्तींना सुमारे एक कोटी पंधरा लाख रुपयास फसविल्याची तक्रार दिनांक १८ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास पुणे पोलीस स्थानकात दाखल केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले, तदनुसार फसवणूक करणाऱ्यावर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर घटनेबाबत फिर्यादीचे तक्रारीवरून आरोपी गौतम विनायक भोसले याचे विरुद्ध विश्रांतवाडी पोलीस स्टेशन, पुणे येथे गु.र.नं. ९७/२०१६ भादं.विक ४०६, ४२० प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्याच्या तपासात आरोपीकडून ५,०२,३५१/- रुपयांचे सोन्याचे दागिने जप्त करण्यात आले. गुन्ह्याचा तपास पूर्ण करून आरोपीविरुद्ध मा. प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी, खडकी कोर्ट पुणे येथे दोषारोपपत्र दाखल केले असून गुन्हा न्यायप्रविष्ट आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उरण (जि.रायगड) येथील नागाव पिरवाडी बंधान्याचे काम पुर्ण करण्याबाबत

(३०) * २२३१८ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, अॅड.रामहरी रुपनवर : तारांकित

प्रश्न क्रमांक ४५२५ ला दिनांक १ एप्रिल, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उरण (जि.रायगड) येथील नागाव पिरवाडी समुद्रकिनाऱ्यावर पावसाळ्यातील महाकाय लाटांमुळे उध्दवस्त झाला असून या किनाऱ्यावरील झाडे उन्मळून पडून समुद्राचे पाणी गावातील शेतीमध्ये शिरू लागल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त कारणास्तव किनाऱ्याची धूप प्रतिबंधक बंधान्यांच्या कामाची निविदा काढण्यात आली होती मात्र माहे मे, २०१५ मध्ये शासनाने या बंधान्याचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभागाने करावे असे आदेश काढले आहेत, त्यामुळे नागाव-पिरवाडी बंधान्याचे काम प्रलंबित असल्याने शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे,

(२) प्रश्नांकीत कामाची निविदा महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डामार्फत मार्च, २०१५ मध्ये मागविण्यात आलेली होती.

गृह विभागाच्या शासन निर्णय क्र.एमआयएम ०२१५/प्र.क्र.६४/बंदरे-२, दि.२१/०५/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये समुद्र धूपप्रतिबंधक बंधारे बांधकामे योजना सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे हस्तांतरीत करण्यात आली.

त्याअनुषंगाने महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डकडून प्रश्नांकीत कामासाठी निधी तसेच कंत्राटदाराच्या नियुक्तीशिवाय कामाची नस्ती दि.०३/११/२०१५ च्या पत्रान्वये किनारी अभियंता, सा.बां.मंडळ, बांद्रा (पूर्व) यांच्याकडे हस्तांतरीत केल्याने सदर काम हाती घेता आले नाही.

निकष, अग्रक्रम व निधी उपलब्धतेनुसार काम हाती घेण्याचे प्रयत्न राहतील

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दादर पश्चिमेकडील गोखले रोडवरील इमारतींच्या
पुनर्विकासाचे काम रखडल्याबाबत**

(३१) * २०१०२ श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दादर पश्चिमेकडील गोखले रोडवरील समाधान बिल्डिंग, अहमद बिल्डिंग, कथारडा सारा मेन्शन, लाहेर मेन्शन, मोहमदी मंजिल, बाळकृष्ण सदन आणि करोलीया ट्रस्ट या १७२ भाडेकरू रहिवाशी असलेल्या इमारतींच्या पुनर्विकासाचे काम रखडल्यामुळे तसेच सुरुवातीला विकासक म्हणून निवड केल्यानंतर ८ इमारतींची खरेदी करून मालक बनलेल्या विकासकाने वर्षभरापासून भाडे थकविल्यामुळे भाडेकरूंची कोंडी झाली आहे, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, गत वर्षभरापासून विस्थापित भाडेकरूंना भाडे वेळच्या वेळी मिळत नसल्याची लेखी तक्रार इमारत दुरुस्ती मंडळाचे मुख्य अधिकारी यांच्याकडेही केलेली असताना त्याची आजमितीस दखलही घेतलेली नाही, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, सदरहू ८ इमारतींच्या पुनर्विकासाचे रखडलेले काम शीघ्र गतीने हाती घेवून पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने तसेच सदर १७२ भाडेकरूंना थकबाकीसह भाडे अदा करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता : (१) दादर पश्चिमेकडील गोखले रोडवरील समाधान बिल्डिंग, अहमद बिल्डिंग, कथारडा, सारा मेन्शन, लाहेर मेन्शन, मोहमदी मंजिल, बाळकृष्ण सदन आणि करोलीया ट्रस्ट या इमारतींच्या पुनर्विकासाचे काम रखडल्याचे व विकासकाने वर्षभरापासून भाडेकरूंचे भाडे थकविल्याची बाब निदर्शनास आली आहे.

(२), (३) व (४) दादर येथील पुनर्विकासाचे काम रखडलेल्या इमारतींमधील रहिवाशी तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केलेल्या तक्रारींच्या अनुषंगाने या इमारतींमधील रहिवाशी, विकासक व लोकप्रतिनिधी यांचेसोबत मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ यांनी दिनांक २३/५/२०१६ रोजी बैठक घेतली आहे. सेना भवन जवळील या इमारतींच्या विकासकाने तांत्रिक अडचणीमुळे प्रकल्पास विलंब झाल्याचे मान्य करून प्रकल्प जलदगतीने पुर्ण करणार असल्याचे आश्वासन दिलेले आहे. त्या अनुषंगाने प्रकल्प किती कालावधीत पुर्ण करणार याबाबत लेखी कळविणे तसेच रहिवाशांचे थकीत भाडे त्वरीत अदा करण्याबाबत मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ यांचेव्दारे विकासकास सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

**अंधेरी (मुंबई) येथील मुनीर खान यांस बोगस औषध
तयार केल्याप्रकरणी अटक केल्याबाबत**

(३२) * २१४५५ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.नागो गाणार :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंधेरी (मुंबई) येथील स्वतःला शास्त्रज्ञ म्हणवून घेणाऱ्या मुनीर खान यांस बॉडी रिव्हायव्हल नावाचे बोगस औषध तयार केल्याप्रकरणी व या औषधाचा रुपये ३ कोटी ३ लाख किंमतीचा बेकायदेशीर साठा केल्याप्रकरणी न्यायालयाच्या आदेशानुसार अन्न व औषध प्रशासनाने अटक करून दिनांक ८ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास त्यांचेविरोधात वर्सोवा पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करून पुढील तपासाकरिता सदर गुन्हा आंबोली पोलीस ठाण्यात वर्ग करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बोगस व बेकायदेशीर औषध निर्मिती व साठा करणाऱ्या मुनीर खान यांच्या औषध निर्मिती व विक्री रॅकेटमध्ये अजून किती व्यक्ती समाविष्ट असल्याची बाब पोलीस तपासात निष्पन्न झाली आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर रॅकेट मधील व्यक्तींविरोधात काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर गुन्ह्याच्या तपासात मुनीर खान यांना अटक करण्यात आली असून या प्रकरणी न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे. तसेच यामध्ये इतर कोणाचा सहभाग आढळून आलेला नसून सदरहू गुन्हा न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवनार क्षेपणभूमीच्या संरक्षक भिंतीचे काम संधगतीने सुरू असल्याबाबत

(३३) * २१९७२ अॅड.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईकरांच्या आरोग्याचा प्रश्न ऐरणीवर आणणाऱ्या आणि कचरा माफियांचे साम्राज्य असलेल्या देवनार क्षेपणभूमीच्या संरक्षक भिंतीचे काम संधगतीने सुरू असून आजही कचरा भूमीवर भंगार माफियांचा संचार सुरुच असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, भंगार माफियांचा मुक्त संचार रोखण्यासाठी संरक्षक भिंतीचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) देवनार क्षेपणभूमीच्या सध्या अस्तित्वात असलेल्या दगडी संरक्षक भिंतीची विविध ठिकाणी पडझड झालेली निदर्शनास आल्यानंतर दुरुस्तीचे काम दिनांक ८ मार्च, २०१६ पासून सुरु करण्यात आले असून, सद्यःस्थितीत भिंतीवरील लोखंडी खांब व काटेरी तारेचे कुंपण वगळता संरक्षक भिंतीचे सुमारे ९८% काम पूर्ण झाले आहे व उर्वरित काम प्रगतीपथावर आहे.

देवनार क्षेपणभूमी येथे खाजगी सुरक्षा व्यवस्था नियुक्त केल्यानंतर तेथे भंगार व कचरा वेचक यांना महापालिकेच्या घनकचरा व्यवस्थापन विभागामार्फत देण्यात आलेल्या ओळखपत्रधारकांना प्रतिबंध करण्यात आलेला असून, सद्यःस्थितीत सदर कचरा भूमीवर कोणालाही प्रवेश दिला जात नाही.

(२) सदर क्षेपणभूमी भोवती असलेली संरक्षक भिंत ही दगडी असल्याने समाजकंटक / भंगार व्यावसायिक यांच्याकडून तोडण्यात येते व तेथे पडलेल्या भगदाडातून अनधिकृतपणे क्षेपणभूमीत प्रवेश केला जात होता.

सदर समस्येवर तोडगा काढण्यासाठी महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत:-

- महापालिकेमार्फत नियुक्त केलेल्या संरचनात्मक सल्लागाराने सुचविल्याप्रमाणे, क्षेपणभूमीभोवती असलेली संरक्षक भिंत पाडून त्याठिकाणी काँक्रीटची संरक्षक भिंत (RCC Wall) बांधण्याचे प्रस्तावित आहे.
- सदर संरक्षक भिंतीलगत एकूण १२ टेहाळणी मनोरे उभारण्यासाठी व सी.सी.टी.व्ही. लावण्याकरिता निविदा मागविण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(३) देवनार क्षेपणभूमीच्या भिंतीला विविध ठिकाणी पडझड झाली होती. तसेच सदर ठिकाणी बांधकाम साहित्य पोहोचविण्याकरिता रस्ता उपलब्ध नसल्यामुळे सदर काम जलदगतीने करणे शक्य झाले नाही.

**औरंगाबाद महानगरपालिका क्षेत्रातील शाळांना
निवासी दराने कर लागू करणेबाबत**

(३४) * २२६६६ श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.हेमंत टकले : तारांकित प्रश्न क्रमांक १८७४८ ला दिनांक ३० मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरातील मराठी व उर्दू माध्यमाच्या अनुदानित शाळांना महापालिकेच्या करातून सवलत द्यावी या मागणीसाठी मा.अध्यक्ष, विधानसभा यांच्यासह महानगरपालिका महापौर, उपमहापौर व आयुक्त आणि शाळांच्या संस्थाचालकांची एक बैठक माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान संपन्न झाली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बैठकीत संस्थाचालकांनी केलेल्या मागणीचे स्वरूप काय आहे, तसेच औरंगाबाद महानगरपालिकेने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर बैठकीत संस्थाचालकांनी महाराष्ट्र महानगरपालिका नियम १३२ अन्वये सामान्य करात माफी मागितली आहे.

याबाबत आयुक्त, औरंगाबाद महानगरपालिका यांनी दिनांक ३०/६/२०१६ रोजी एक समिती गठीत केली आहे. समितीचा अहवाल १ महिन्यात प्राप्त होणे अपेक्षित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गंगाखेड शहरातील रहिवाशांना राहती जागा
मालकी हक्काची करून देण्याबाबत**

(३५) * २३३४६ श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गंगाखेड शहरातील गौतम नगर, फुले नगर, राजीव गांधी नगर, आंबेडकर नगर, रमाबाई नगर, आझाद नगर, बरकत नगर या शासकीय जमिनीवर २० ते ३० वर्षांपासून राहणाऱ्या रहिवाशांनी त्यांची राहती जागा मालकी हक्काची करून त्याबाबतची नोंद नगरपरिषदेच्या मालमत्ता नोंदणी पत्रकात घेणेबाबत मा.मुख्यमंत्री यांना माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर ठिकाणी राहणारे रहिवाशी हे अनुसूचित जाती या संवर्गातील असून दारिद्र्य रेषेखालील आहेत त्यांना रमाई घरकूल योजनेतर्गत घरकूल मंजूर झाले आहेत. परंतु, या योजनेत जागा मालकीची असण्याची अट आहे, नगरपरिषदेच्या मालमत्ता कर रजिष्टरला नोंद नसल्याने त्यांना या योजनेचा फायदा घेता आला नसल्याने अनुसूचित जातीच्या शेकडो रहिवाशांना घरकुलापासून वंचित रहावे लागले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत नगरपरिषदेने महसूल विभागाकडे वारंवार पत्रव्यवहार करून सुध्दा कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही. तसेच महसूल व वन विभागाच्या दिनांक ४ एप्रिल, २००२ च्या शासन निर्णयान्वये शासकीय जमिनीवरील झोपड्यांचे अतिक्रमण नियमानुकूल करण्यात आले आहे तसेच गृहनिर्माण विभागाच्या दिनांक २२ जुलै, २०१४ च्या शासन निर्णयानुसार दिनांक १ जानेवारी, २००० पर्यंतच्या झोपड्या संरक्षणपात्र ठरवण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, २० ते ३० वर्षांपासून वरील ठिकाणी रहिवासी असलेल्या झोपडीधारकांच्या नावे ती जागा करण्यात येईल काय किंवा घरकुलासाठी आवश्यक असणारी जागा मालकीची असणे ही अट रद्द करून लाभार्थ्यांना घरकुले मंजूर करण्यात येणार आहेत काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) मा.डॉ.मधुसूदन केंद्रे मा. विधानसभा सदस्य यांनी या आशयाचे निवेदन दिनांक २२ मार्च, २०१६ रोजी दिलेले आहे.

(२) गंगाखेड येथील गौतम नगर मधील १३ व रमाई नगर मधील ८ असे एकुण २१ मंजूर यादीतील लाभार्थ्यांना घरकुलासाठी आवश्यक असणारी जागा मालकीची असण्याबाबतच्या अटीमुळे घरकुलाचा लाभ देण्यात आला नाही.

(३) शासकीय जमिनीवर अतिक्रमण करून राहत असलेल्यांना शासन निर्देशानुसार लाभ देता येणार नाही, असे जिल्हाधिकारी कार्यालयाने तहसिलदार, गंगाखेड यांना दिनांक ०३/०१/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये कळविले आहे.

महसूल व वन विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक ०४/०४/२००२ अन्वये शासकीय जमिनीवरील दिनांक ०१/०१/१९९५ पूर्वीची अतिक्रमणे नियमाकूल करण्यासंदर्भात सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत.

महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा निर्मुलन व पुनर्विकास) अधिनियम १९७१ मधील झोपडीचा अर्हता दिनांक ०१/०१/१९९५ ऐवजी दिनांक ०१/०१/२००० सुधारीत करण्यात आला आहे. या बदलाच्या अनुषंगाने गृहनिर्माण विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक २२/०७/२०१४ अन्वये कार्यपध्दती विहित करण्यात आली होती. तथापि, सदरहू शासन निर्णयाचे अधिक्रमण करून सुधारीत शासन निर्णय दिनांक १६/५/२०१५ अन्वये निर्गमित करण्यात आला आहे. त्यामध्ये झोपडपट्टीवासियांची पात्रता तपासण्याच्या अनुषंगाने मार्गदर्शक तत्वे विहित केलेली आहेत.

(४) सामाजिक न्याय विभागाच्या दिनांक १५/०३/२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये रमाई आवास घरकुल योजनेअंतर्गत लाभार्थ्यांना घरकुल योजनेचा लाभ देताना आवश्यक असलेली ७/१२ चा उतारा नावावर असणे बाबतची अट शिथिल करण्याबाबत तरतुद विहित केली आहे.

या शासन निर्णयात नमूद शासकीय जमिनीवरील दिनांक ०१/०१/१९९५ या दिनांकास अतिक्रमण करून त्या ठिकाणी राहत असलेली व दिनांक ०१/०१/१९९५ रोजी त्यांचे निवासस्थान सदर जमिनीवर असल्यास आणि त्यांना संरक्षित झोपडीदार म्हणून संरक्षण प्राप्त झाली असल्यास, अशा लाभार्थ्यांसाठी रमाई आवास योजनेअंतर्गत विहित केलेली ७/१२ उतारा सादर करण्याची अट शिथिल करण्यात आली आहे.

त्यानुसार शहरी भागातील रमाई आवास योजनेच्या दिनांक ०९/०३/२०१० च्या शासन निर्णयातील उर्वरीत अटीची पूर्तता करणाऱ्या पात्र लाभार्थ्यांकडून ७/१२ चा उतारा घेण्याची आवश्यकता नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**थोर समाजसुधारक महात्मा ज्योतीबा फुले यांना
मरणोत्तर भारतरत्न पुरस्कार देण्याबाबत**

(३६) * १९६२२ अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय राजशिष्टाचार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेतक-यांचे कैवारी थोर समाजसुधारक महात्मा ज्योतीबा फुले यांना मरणोत्तर भारतरत्न पुरस्कार देण्यात यावा यासाठी राज्य शासन केंद्र शासनाकडे आग्रह धरील असे आश्वासन मा.मुख्यमंत्री महोदय यांनी दिनांक १३ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास विधानसभा सभागृहात आश्वासित केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) तसेच, याबाबत सद्यःस्थिती काय आहे ?

प्रा. राम शिंदे : (१) मा. मुख्यमंत्री यांनी दिनांक १३ एप्रिल, २०१६ रोजी विधीमंडळातील चर्चेत, राज्य सरकार या निमित्ताने केंद्र सरकारला महात्मा ज्योतीबा फुले यांना मरणोत्तर भारतरत्न दिले पाहिजे याची शिफारस देखील पाठवेल, असे नमूद केले आहे.

(२) व (३) केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार भारतरत्न पुरस्काराबाबत कोणत्याही शिफारशी केंद्र शासनाकडून मागविण्यात येत नाहीत. मा.पंतप्रधान हे स्वतः मा.राष्ट्रपती महोदयांना या बाबतच्या शिफारशी करतात. तथापि, या संदर्भात विविध मान्यवर व विविध संस्थांकडून सतत पाठपुरावा करण्यात येत आहे. सदर जनभावना लक्षात घेऊन तत्कालीन मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दिनांक २० नोव्हेंबर, २००० च्या पत्रान्वये व आता मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दिनांक १६ जून, २०१५ च्या पत्रान्वये महात्मा ज्योतीबा फुले व ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांना मरणोत्तर "भारतरत्न" देण्याबाबत केंद्र शासनास शिफारस केली आहे.

गेवराई (जि.बीड) नगरपरिषदेतील गैरव्यवहाराबाबत

(३७) * २२६११ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १७४९७ ला दिनांक १६ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गेवराई (जि.बीड) नगरपरिषदेतील गैरव्यवहाराबाबत मा.विरोधी पक्षनेते यांनी दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास दिलेल्या तक्रारीनुसार शासनाने चौकशीचे आदेश दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी वारंवार मुदतवाढ दिल्यानंतर उपविभागीय अधिकारी, बीड यांनी दिनांक ०६ एप्रिल, २०१६ च्या पत्रानुसार याबाबतचा चौकशी अहवाल कोणतेही निष्कर्ष न देता जिल्हाधिकारी, बीड यांना सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर गंभीर प्रकरणाची चौकशी करण्यास विलंब लावणे, निष्कर्षाविना चौकशी अहवाल दाखल करणे आर्थिक संगनमत करून दोषीना पाठीशी घालणे याबाबत चौकशी अधिकाऱ्यांविरुद्ध शासन कोणती कारवाई करणार आहे,
- (४) असल्यास, शासनास माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान चौकशी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर सदर प्रकरणी कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) मा.विरोधी पक्षनेते यांनी दिलेल्या निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनास अहवाल सादर करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, बीड यांना सूचित करण्यात आले होते.

- (२) उपविभागीय अधिकारी, बीड यांनी दिनांक ६ एप्रिल, २०१६ रोजी जिल्हाधिकारी कार्यालयास चौकशी अहवाल सादर केला आहे.
- (३) विचाराधीन निवेदनामध्ये विविध विषयांबाबतचे अनेक मुद्दे असल्याने चौकशी अहवाल जिल्हाधिकारी यांना सादर करण्यासाठी काही कालावधी लागल्याची वस्तुस्थिती आहे.
- (४) उपविभागीय अधिकारी, बीड यांच्याव्दारे करण्यात आलेल्या चौकशीचा अहवाल जिल्हाधिकारी यांच्याकडून कोणत्याही अभिप्राय व निष्कर्षाशिवाय शासनास प्राप्त झाला असून त्याबाबत स्वयंस्पष्ट अहवाल सादर करण्याच्या सूचना जिल्हाधिकारी, बीड यांना दिल्या आहेत.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वडाळा गांव (मुंबई) येथील झोपडपट्टी पुनर्विकासाबाबत

(३८) * १९५६० प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वडाळा गांव (मुंबई) येथील प्लॉट क्र. ९/१०/३०२/३०३/३०४/३१४/३१५/३१६ या जमिनीवरील सुमारे दोन हजार झोपड्या झोपडपट्टी पुनर्विकासाकरिता मे.विमल बिल्डर्स या विकासकामार्फत सन २००६ मध्ये जमीनदोस्त केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, विकासकाने हजारो रहिवाशांचे पर्यायी वास्तव्यासाठी दिले जाणारे घरभाडे गेली वर्षभर थकविले असून संक्रमण शिबीरात रहाणाऱ्या रहिवाशांना अनेक संकटांचा सामना करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विकासकाने अद्यापपर्यंत अनेक परवानग्या विविध शासकीय यंत्रणांकडून मिळविलेल्या नसल्याने प्रकल्पाचे काम सन २००६ पासून बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, रहिवाश्यांवर अन्याय करणाऱ्या या विकासकाला काळ्या यादीत टाकून त्याची मुंबईत सुरु असलेले अनेक प्रकल्पाची मान्यता रद्द करून हे प्रकल्प दुसऱ्या विकासकाकडून पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता : (१) हे खरे नाही.

वडाळा, मुंबई येथील प्लॉट क्र.१०, शिवडी-वडाळा योजना क्र.५७ या बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मालकीच्या भूखंडावर वडाळा व्हिलेज वेलफेअर सहकारी गृहनिर्माण संस्थेची झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना राबविण्यात येत असून सदरहू योजनेतील एकूण १२०७ पात्र झोपडीधारकांपैकी ५५७ झोपडीधारकांचे निष्कासन करण्यात आले आहे.

उर्वरित प्लॉट क्र. ९/३०२/ ३०३ /३०४/ ३१४/३१५/३१६ वरील झोपडीधारकांचे परिशिष्ट-२ अद्याप प्राप्त झाले नसल्यामुळे त्यांना आशयपत्र देण्यात आलेले नाही.

(२) विकासकाने भाडे थकविल्याबाबत तसेच संक्रमण शिबीरातील रहिवाश्यांच्या कोणत्याही तक्रारी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे प्राप्त झालेल्या नाहीत.

(३) हे खरे नाही.

सदर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील पुनर्वसन इमारत क्र.१ व २ चे आराखडे मंजूर करून बांधकाम परवानगी दिनांक २१/६/२००७ रोजी देण्यात आली. तदनंतर दिनांक ३/४/२०१४ व १७/७/२०१४ रोजी सुधारित आराखडे मंजूर करण्यात आले. पुनर्वसन इमारत क्र.२ च्या अे विंग मधील ७० सदनिकांचे वाटप लॉटरीद्वारे करण्यात आले असून त्यांना दिनांक ३/१०/२०१३ रोजी अंशतः भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यात आले. पुनर्वसन इमारत क्र. १ च्या अे विंग मधील १९९ सदनिकांचे आर.सी.सी. बांधकाम पूर्ण झाले आहे. पुनर्वसन इमारत क्र. ३ करीता दि. १७/७/२०१४ रोजी आराखडे मंजूर करण्यात येऊन दि. २/१२/२०१४ रोजी बांधकाम परवानगी देण्यात आली आहे.

(४) सदरहू झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेसंदर्भात काही तक्रारी असतील तर त्याचे निराकरणासाठी मा.मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे गठीत उच्चस्तरिय समितीकडे दाद मागता येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरातील सफाई कामगारांचे आरोग्य धोक्यात आल्याबाबत

(३९) * २२९५१ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.अनिल भोसले, श्री.संदिप बाजोरिया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहराची सार्वजनिक स्वच्छता ठेवणा-या सफाई कामगारांचे आरोग्य धोक्यात आले असून त्यांना घशाचे, श्वसनाचे व त्वचेचे विकार वाढल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सफाई कामगारांना सोयी-सुविधा व इतर साहित्य न दिल्यामुळे त्यांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सफाई कामगारांना योग्य त्या सोयी-सुविधा व इतर साहित्य पुरविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

सर्व सफाई सेवकांसाठी त्रैमासिक आरोग्य तपासणी महानगरपालिकेच्या रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकारी यांचे मार्फत करण्यात येते. ज्या कर्मचाऱ्यांना आवश्यकता आहे त्यांची (हिमोग्लोबीन, शर्करा, रॅन्डम) ईसीजी व इतर आवश्यक तपासणी देखील केल्या जातात. तसेच कर्मचाऱ्यांना दरवर्षी कपडे, चप्पल, वर्षातून दोनवेळा रेनकोट, दोन वर्षांनी एकदा गमबुट, स्वच्छता व झाडलोट करणाऱ्या सेवकांना एका महिन्यास दोन याप्रमाणे २४ मास्क, सेफ्टी गॉगल्स स्वच्छतेसाठी लाइफबॉय साबण अशा सोयी सुविधा दिल्या जातात.

महानगरपालिका ठराव क्र.१/४४ दिनांक १८/४/२०१६ अन्वये सुधारित गणवेश नियमावलीबाबत निर्णय झाला असून त्यानुसार चालु वर्षात कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे येथील घोडबंदर रस्ता क्रमांक १ चे रुंदीकरण करण्याच्या मागणीबाबत

(४०) * २३११३ श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे येथील घोडबंदर रस्ता क्रमांक १ च्या ९० फुटी रुंदीकरणाचे काम महानगरपालिकेकडून सुरु असून त्यामुळे या भागातील सुमारे ३०० गोरगरिबांची घरे रस्त्यावर असल्यामुळे ती बाधित होणार असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या रस्त्यावरील शास्त्री नगर परिसरातील सुमारे ४० ते ४५ वर्षांपासून सहाराची वस्ती असून त्यांनी ९० फुटा ऐवजी ७० फुटा रस्ता करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एसआरए अंतर्गत या घरांचा विकास होणार असून महानगरपालिकेस या रस्त्याच्या रुंदीकरणाचा सहानुभूतीपूर्वक विचार करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी केली असून उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

ठाणे येथील घोडबंदर रस्ता क्रमांक १ असा रस्ता ठाणे महानगरपालिकेच्या हद्दीमध्ये अस्तित्वात नाही.

(२) होय.

(३) शास्त्रीनगर नाका ते हत्तीपुल ते लक्ष्मी पार्क या रस्ता रुंदीकरणात बाधित झालेल्या एकूण झोपडीधारकांची संख्या ४०० असून त्यामध्ये ३५८ निवासी व ४२ वाणिज्य झोपडीधारक आहेत.

त्यापैकी ३१७ निवासी झोपडीधारकांचे पुनर्वसन बी.एस.यु.पी. अंतर्गत तसेच रेंटल योजनेमधील सदनिकांमध्ये करण्यात आले आहे.

उर्वरीत निवासी व वाणिज्य बाधीतांचे पुनर्वसन करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**येरवडा (ता.जि.पुणे) येथे पुणे महापालिकेने उभारलेल्या रुग्णालयात तज्ञ
वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(४१) * २३३६६ आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील
गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) येरवडा (ता.जि.पुणे) येथील पर्णकुटी चौकातील ब्रिटीशकालीन पेस्तनजी दवाखाना पाडून त्या ठिकाणी पुणे महानगरपालिकेने दहा वर्षांपूर्वी रुपये २५ कोटी खर्च करून बांधलेल्या रुग्णालयात विविध आजारांच्या शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक असलेली यंत्रसामुग्री आणि उपकरणांची खरेदी करण्यासाठी सात वर्षे लागली असून या रुग्णालयात तज्ञ डॉक्टरांची कमतरता असल्याचे कारण देत मागील तीन वर्षांपासून कोट्यवधी रुपयांची यंत्रसामुग्री विनावापर पडून असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त कारणास्त रुग्णांची गैरसोय होत असल्याने याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) सदर रुग्णालयामध्ये आंतररुग्ण विभाग, बाह्यरुग्ण विभाग, सोनोग्राफी, प्रयोगशाळा, लसीकरण, प्रसुती विभाग, अस्थीरोग विभाग, शल्य चिकीत्सा यासाठी लागणारी सर्व यंत्रसामुग्री कार्यान्वित आहे. तथापि, तज्ञ डॉक्टरांची कमतरता आहे ही वस्तुस्थिती आहे.

रुग्णालयाकरीता आवश्यक असणारे कुशल मनुष्य बळ व तज्ञ डॉक्टर पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध नसल्याने, पुणे महानगरपालिकेकडून सदरची रिक्त पदे भरण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

रिक्त पदे कायमस्वरूपी भरण्याची प्रक्रीया होईपर्यंत अर्हता प्राप्त तज्ञ डॉक्टरांच्या सेवा बंधपत्रीत (बॉन्डेड) डॉक्टर्स म्हणून उपलब्ध करून घेण्याकरीता संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालयाकडे प्रस्ताव सादर केला होता. त्यास अनुसरून २५ बंधपत्रीत वैद्यकीय अधिकारी रूजू झाले आहेत. या व्यतिरिक्त कंत्राटी पध्दतीने सुध्दा तज्ञ डॉक्टर नेमण्यासाठी जाहीरात देवून भरती करण्याचा पुणे महानगरपालिकेमार्फत प्रयत्न करण्यात आला आहे. तथापि, केवळ एकच तज्ञ डॉक्टर उपलब्ध होवू शकले. पुणे महानगरपालिकेकडून डॉक्टरांची रिक्त पदे भरण्यासाठी पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

राज्यातील महापालिकेच्या घंटागाडी कर्मचाऱ्यांना किमान वेतन लागू करण्याबाबत

(४२) * २२७१२ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात महापालिकेच्या घंटागाडी कर्मचाऱ्यांना नवीन वेतन लागू करण्यात न आल्याने त्यांचे वेतन रखडले असल्याने त्यांच्यावर उपासमारीची वेळ आली असून या कर्मचाऱ्यांनी महापालिका प्रवेशद्वारावर ठिय्या आंदोलने केले असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील कर्मचाऱ्यांना किमान वेतन लागू करण्याबाबत शासनाचे धोरण काय आहे,
- (३) असल्यास, या कर्मचाऱ्यांना तातडीने वेतन मिळण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) शासन अधिसूचना उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिनांक २४/०२/२०१५ अन्वये स्थानिक स्वराज्य संस्था (ग्रामपंचायत वगळून) या अनुसूचित रोजगारातील कामगारांना पुनर्निर्धारित केलेल्या किमान वेतन दराची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासन परिपत्रक, नगर विकास विभाग, दिनांक २२/०१/२०१६ अन्वये सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील कफ परेड येथील अरबी समुद्रात सेंट्रल पार्क उभारण्यास
 मच्छिमार संघटनांचा असलेला विरोध**

(४३) * २१३९५ अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, श्री.अमरसिंह पंडित : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कफ परेड येथील अरबी समुद्रात ३०० एकर क्षेत्रात भराव टाकून सेंट्रल पार्क उभारण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या सेंट्रल पार्कमुळे मच्छिमारांचा रोजगार धोक्यात येणार असल्यामुळे मच्छिमार संघटनानी यासंदर्भात न्यायालयात जाण्याची भूमिका घेतलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने दिनांक २७/५/२०१६ रोजी पुनर्प्रसिध्द केलेल्या सुधारित प्रारूप विकास आराखड्यामध्ये सदर सेंट्रल पार्कच्या प्रस्ताव नियोजिलेला आहे. समुद्रातील नैसर्गिक भागाचे पुनःप्रापण (रिकलेमेशन) करण्याचा व त्या जागेचा वापर हा अन्य कोणत्याही कारणासाठी न करता केवळ सार्वजनिक मोकळ्या जागेसाठी करणेच्या उद्देशाने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्रस्ताव नियोजिलेला आहे.

(२) स्थानिक मच्छिमार समूहाचे समुद्रात जाणे-येणे करण्याचे हक्क अबाधित राहतील याचा विचार करून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्रस्ताव नियोजिलेला आहे.

(३) व (४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सुधारित प्रारूप विकास योजना नागरिकांच्या सूचना/हरकतीसाठी पुनर्प्रसिध्द केलेली आहे. सदर हरकती/सूचनांवर महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ च्या कलम २८ (२) अन्वये गठीत करण्यात येणाऱ्या नियोजन समिती मार्फत सुनावणी देण्यात येईल. त्यानंतर सुधारित प्रारूप विकास आराखडा महानगरपालिकेच्या मंजूरीसापेक्ष राज्य शासनाकडे मंजूरीसाठी सादर करणेत येणार आहे. सुधारित प्रारूप आराखडा महानगरपालिकेकडून शासनास सादर झालेनंतर त्यावर गुणवत्तेनुसार शासनाकडून अंतिम निर्णय संकल्पित आहे.

पुणे महानगर परिवहन महामंडळाने भाडे तत्वावर घेण्याचा निर्णय घेतल्याबाबत

(४४) * १९३४६ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे महानगर परिवहन महामंडळाने ७०० बसची खरेदी आणि ५०० बस भाडे तत्वावर घेण्याचा निर्णय माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, हा निर्णय घेताना आवश्यक अभ्यास केला नसल्याने केवळ बस कंत्राटदारांच्या हितासाठीच सदर निर्णय घेण्यात आला असल्याने याप्रकरणी चौकशी करण्यात यावी अशी मागणी पीएमपी प्रवासी मंचाने माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निदर्शनास आले, तदनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) अंशतः खरे आहे.

पुणे महानगर परिवहन महामंडळांच्या दिनांक ११/०४/२०१६ च्या ठरावानुसार ७०० बसची खरेदी व ५०० बस भाडेतत्वावर घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता.

दरम्यानच्या कालावधीत पीएमपी प्रवासी मंच, पुणे यांचे माहे मे, २०१६ रोजीचे पत्र प्राप्त झालेले होते. तथापि, सदरच्या ठरावाची अंमलबजावणी केलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गोरेगाव (मुंबई) येथील मृणाल गोरे उड्डाणपुलाच्या
उभारणीत गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(४५) * २२४०६ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई, गोरेगाव पूर्व-पश्चिममेला जोडणाऱ्या मृणाल गोरे उड्डाणपुलाच्या उभारणीमध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार करण्यात आल्याचा प्रकार माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) मुंबई येथील गोरेगाव पूर्व-पश्चिममेला जोडणाऱ्या मृणाल गोरे उड्डाणपुलाच्या उभारणीमध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार करण्यात आल्याचे निदर्शनास आलेले नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्पास निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(४६) * १९६७७ अॅड.निरंजन डावखरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२१६० ला दिनांक २३ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने सन २०२२ पर्यंत “सर्वांसाठी घरे” या योजनेतर्गत परवडणाऱ्या घरांच्या योजना मार्गी लावण्याबाबत शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प कंपनी स्थापन केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सद्यःस्थितीत सदर शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प कंपनीची आर्थिक स्थिती कमकुवत असल्याने झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडून शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प कंपनीस रुपये ५०० कोटी उपलब्ध करून देण्याची घोषणा मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दीड वर्षापूर्वी दिनांक २९ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी घोषित करूनही झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडून शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प कंपनीस अद्याप निधी मिळाला नसल्याने सदर निधी तातडीने देण्याची मागणी एसपीपीएमकडून एसआरएकडे पत्राद्वारे केली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, दीड वर्षांचा कालावधी होऊनही अद्याप एसपीपीएमला निधी उपलब्ध करून न देण्याची कारणे काय, त्यास जबाबदार कोण आहेत व त्याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. प्रकाश महेता : (१) शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित या राज्य शासनाच्या पूर्ण मालकीच्या कंपनीची स्थापना दिनांक २५ सप्टेंबर, १९९८ रोजी करण्यात आली आहे. राज्य शासनाने “ प्रधानमंत्री आवास योजना “ च्या अंमलबजावणीसाठी घटक क्र. १ नुसार झोपडपट्ट्यांचा आहे तेथेच पुनर्विकास करणे आणि घटक क्र.३ भागिदारी तत्त्वावर परवडणारी घरे निर्माण करणे या दोन घटकांकरीता इतर शासकिय प्राधिकरण/मंडळे यांचेसह शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादितची देखील “प्रकल्प अंमलबजावणी अभिकरण” म्हणून नियुक्ती केलेली आहे.

(२) बृहन्मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना अंतर्गत झोपडपट्टीवासियांच्या पुनर्वसनासह विक्री घटक अंतर्गत परवडणाऱ्या घरांची निर्मिती करण्याच्या उद्देशाने झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडून रु. ५०० कोटी निधी शिपुप्रमला उपलब्ध करून देण्याचे प्रस्तावास दिनांक २७ जानेवारी, २०१६ रोजीच्या पत्रान्वये शासनाने मान्यता दिली आहे.

(३) व (४) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने दिनांक २७ मे, २०१६ ते २७ जून, २०१६ या दरम्यान रु. ५०० कोटीचा निधी शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादितकडे टप्प्याटप्प्याने वर्ग केला आहे.

एआयबीच्या तन्मय भट याने केलेल्या गैरवर्तनाबाबत

(४७) * १९५८० प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) एआयबीच्या तन्मय भट याने भारतरत्न लता मंगेशकर व सचिन तेंडुलकर यांची टिंगलटवाळी, अश्लील आणि खालच्या पातळीचे विनोद करणारा व्हिडिओ इंटरनेटवर टाकल्याची बाब माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, देशाची मान उंचावणाऱ्या व भारतरत्नसारख्या महत्वाच्या पदकांचे मानकरी असलेल्या सन्माननीय व्यक्तीबाबत असभ्य भाषा वापरणाऱ्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) होय.

(२) प्रस्तूत प्रकरणी Facebook, Twitter व Google (You tube) या सोशल मिडीया साईट्सशी पत्रव्यवहार करण्यात आला व ज्या आयपी अॅड्रेस वरून व्हिडीओ प्रसारीत करण्यात आला, त्याची विचारणा करण्यात आली व त्यानुषंगाने सदरच्या लिंक बंद करण्यात आल्या.

तसेच सदर प्रकरणाबाबत तक्रारदारांना सायबर पोलीस ठाणेस समक्ष येवून गुन्हा नोंद करणेकामी वारंवार संपर्क साधला असता, त्यांनी असमर्थता दर्शविली असल्यामुळे सदर प्रकरणी पुढील कारवाई करणे शक्य झाले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे महानगरपालिकेच्या आरोग्य विभागातील वैद्यकीय
अधिकार्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(४८) * २२९५३ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.अनिल भोसले, श्री.संदिप

बाजोरिया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे महानगरपालिकेच्या आरोग्य विभागात आवश्यक असणारे तज्ञ वैद्यकीय अधिकार्यांच्या सुमारे ९२९ जागा रिक्त असल्याची बाब माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कोणकोणत्या विभागातील किती वैद्यकीय अधिकार्यांच्या जागा रिक्त आहेत व कॅव्हापासून रिक्त आहेत,
- (३) असल्यास, सदरील रिक्त पदांमुळे सर्वसामान्य रुग्णांना त्यांचा त्रास सहन करावा लागत असून या रिक्त असलेल्या जागा त्वरित भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) शासन निर्णय दिनांक २६/८/२०१४ अन्वये मंजूर केलेल्या सुधारीत आकृतिबंधानुसार पुणे महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवर तज्ञ वैद्यकीय अधिकार्यांची एकूण ३६९ पदे मंजूर असून, त्यापैकी १५७ जागा रिक्त आहेत.

सदर रिक्त पदामध्ये उक्त शासन निर्णयान्वये मंजूर केलेल्या ९४ नवनिर्मित पदांचा समावेश असून, सदर पदे सन २०१४ पासून रिक्त आहेत, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) सदर नवनिर्मित पदे सरळसेवेने भरण्याबाबतची कार्यवाही पुणे महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत असून, उर्वरित रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही प्राधान्याने सुरु आहे.

तथापि, रुग्णांची गैरसोय होऊ नये तसेच रुग्णांना वैद्यकीय सेवेचा लाभ वेळेवर मिळावा यासाठी पुणे महानगरपालिकेकडून मानधनावर बंधपत्रीत तज्ञ वैद्यकीय अधिकार्यांच्या सेवा उपलब्ध करून घेतल्या जात असून, आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना पुणे महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंत्रालयातील संगणक प्रणालीवर 'लॉकी रॅन्सम' नावाचा विषाणू आढळल्यामुळे
मंत्रालयातील अनेक विभागांचे कामकाज ठप्प झाल्याबाबत

(४९) * २२८२४ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त, श्री.सुभाष झांबड :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) 'लॉकी रॅन्सम' नावाच्या विषाणूने मंत्रालयातील संगणक प्रणालीवर हल्ला केल्याने मंत्रालयातील अनेक विभागांचे कामकाज ठप्प झाल्याचे तसेच या विषाणूचा सर्वाधिक फटका सार्वजनिक बांधकाम आणि महसूल विभागास बसल्याचे दिनांक २५ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार मंत्रालयातील संगणकांच्या सुरक्षेच्या दृष्टिने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही. मंत्रालयातील सुमारे ५०२० संगणकांपैकी केवळ १७६ संगणकांमध्ये लॉकी रॅन्सम विषाणू आढळून आला असून त्यामध्ये मुख्यतः सार्वजनिक बांधकाम व महसूल विभागातील संगणकांचा समावेश होता. तथापि, त्यामुळे कामकाज ठप्प झाल्याची वस्तुस्थिती नाही.

(२) व (३) या विषाणूमुळे share drive मध्ये असलेला डेटा Encrypt झाल्याचे तसेच SPOOFED email द्वारे सदर विषाणूचा मंत्रालयाच्या नेटवर्कमध्ये प्रवेश झाल्याचे आढळून आले आहे. सदर विषाणू काढण्याकरीता खालील उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत.

१) विशेष मोहिमेद्वारे मंत्रालयातील सर्व संगणक अशा प्रकारच्या विषाणूंच्या हल्ल्यापासून सुरक्षित करण्यासाठी Antivirus अद्यावत करण्यात आले असून संभाव्य हल्ल्यांचा प्रतिकार करण्याबाबत आवश्यक खबरदारी घेण्यात येत आहे.

२) मंत्रालयातील नेटवर्कवर सर्व विभागांना फक्त शासकीय ई-मेलचा वापर करण्याची परवानगी देण्यात आली असून ई-मेलसंबंधी सुरक्षा उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत.

३) सर्व विभागांना विषाणूद्वारे संभाव्य हल्ल्यांचा प्रतिकार करण्याकरीता आवश्यक खबरदारी म्हणून मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत.

४) भविष्यकाळात अधिक आधुनिक विषाणूद्वारे संभाव्य हल्ल्यांचा प्रतिकार करण्याकरीता सायबर सुरक्षा केंद्र व सायबर प्रतिसाद टीम स्थापित करण्यासाठी माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालयाने योजना व अंमलबजावणीचा आराखडा तयार केला आहे.

रायगड किल्ल्याच्या संवर्धनासाठी निधी देण्याबाबत

(५०) * २३०६३ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रायगड किल्ल्याच्या संवर्धनासाठी रुपये ५०० कोटीचा निधी देण्याचे मा.मुख्यमंत्री यांनी रायगड किल्ल्यावर दिनांक ६ जून, २०१६ रोजी घोषित केले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निधीचा विनियोग कोणकोणत्या बाबीसाठी करण्यात येणार आहे,
- (३) रायगड किल्ल्याच्या संवर्धनासाठी असलेल्या बाबींची पूर्तता त्वरेने करण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. जयकुमार रावल : (१) व (२) रायगड किल्ला आणि परिसराच्या सर्वांगीण विकासासाठी कोकण विभागीय आयुक्तांनी तयार केलेल्या ५०० कोटी रुपयांच्या आराखड्यास मंजूरी देण्याबाबत घोषणा करण्यात आलेली आहे. सदर आराखड्यात रायगड, किल्ल्यावरील प्राचीन वस्तुंचे संवर्धन, मार्गिका, दरवाजे, डेब्रिज काढणे, उत्खननातील प्राचीन इमारतीचे संवर्धन, प्राचीन वस्तुची तटबंदी, गाळ काढणे, जलसंवर्धन रेन वॉटर हॉर्वेस्टिंग, स्वच्छतागृहे, दिशादर्शक व माहिती फलक, पर्यटकांच्या सुरक्षिततेच्या बाबी, हद्दीचे सिमांकन इ. कामांचा समावेश आहे.

(३) रायगड किल्ला राष्ट्रीय संरक्षित आहे. त्याबाबतचे जतन व संवर्धनाची कामे भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण विभागाकडून करण्यात येतात. खलबतखाना, टाकसाळ, पाथवे, बुकींग ऑफिस, धर्मशाळा, नगरखाना, हत्ती खाना येथील भित्त, शिरकाई मंदिर, बाजारपेठ, अष्टप्रधान वाडा, राजवाडा, छत्रपती शिवाजी मंदिराचा कळस, समाधी जगदिश्वर मंदिर, नगरखाना येथील लायटिंग कंडक्टरचे काम, नगरखाना व मिना गेट येथील पायऱ्या इत्यादी ठिकाणी जतन व

संवर्धनची कामे भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण यांच्यामार्फत गत वर्षामध्ये करण्यात आलेली आहे. तटबंदीची भिंत, चित्ता दरवाजा, महादरवाजा, शिरकाई देवमंदिर, होलीचा माळ ते वाडेश्वर मंदिर पाथवे, टकमक येथील टॅक ते बाजारपेठ जगदिश्वर मंदिर, सार्वजनिक सुविधा, पेयजल, पाथवे, शौचालय, आसने, सायनेजेस, शिल्पकला शेड, हत्तीखाना येथे इंटरप्रिटेशन सेंटर इ. कामे भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण विभाग हाती घेणार आहे.

तसेच राज्य शासनानेही रु.४.०० कोटी मंजूर केलेले असून या निधीतून करावयाच्या कामांचा प्रस्ताव भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण, मुंबई सर्कल कार्यालयाने महासंचालक, भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण, नवी दिल्ली यांना मान्यतेसाठी सादर केलेला आहे.

दरम्यान मा.मुख्यमंत्री यांनी केलेल्या घोषणेनुसार विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी रु.५२१ कोटीचा ढोबळ आराखडा सादर केला असून त्याबाबत शासन निर्णय, नियोजन विभाग, दिनांक ४/६/२०१५ नुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.

मुंबई महापालिकेतील सफाई कामगारांच्या आरोग्याबाबत

(५१) * २२४१० श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, अॅड.रामहरी रुपनवर :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महापालिकेत एकूण २८ हजार कायम आणि १४ हजार कंत्राटी सफाई कामगार असून या कामगारांना झोपडपट्ट्या, रस्ते, नाले, गटारांच्या सानिध्यात सफाईचे काम करावे लागत असल्याने त्यांना टी.बी, दमा व इतर श्वसन विकार जडत असून शहराच्या वाढत्या बकालीकरणाचा ताण येत असल्यामुळे बहुसंख्य कामगारांचा वयाच्या चाळीशीतच मृत्यू होत असल्याचे दिनांक १५ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कायम कर्मचाऱ्यांच्या मृत्यूची नोंद महापालिका ठेवत असते मात्र कंत्राटी कामगारांच्या मृत्यूची नोंद ठेवली जात नसल्याचे कामगार संघटनेच्यावतीने सांगण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त कामगारांचे आरोग्य सुदृढ राहण्याबाबत व त्यांना वैद्यकीय सुविधा पुरविण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या घन कचरा व्यवस्थापन विभागात एकूण २८०१८ चतुर्थश्रेणीतील कायम कामगार कार्यरत असून, याशिवाय ८१३० कंत्राटी कामगार / सभासद सेवाभावी संस्थेमार्फत वेगवेगळ्या योजनेतर्गत कार्यरत आहेत. काही कामगारांचा वयाच्या चाळीशीत मृत्यू होतो हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

कायम कामगारांची मृत्यूची नोंद सफाई कामगार विमा योजनेतर्गत परिरक्षित केलेल्या नोंदवहीत नोंद केली जाते. तथापि, कंत्राटी कामगार हे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे कामगार नसल्यामुळे त्यांच्या मृत्यूची नोंद महापालिका प्रशासनामार्फत ठेवली जात नाही.

(३) सफाई कर्मचाऱ्यांचे आरोग्य चांगले राहणेच्या दृष्टीकोनातून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत खालील कार्यवाही करण्यात येते:-

- सफाई कर्मचाऱ्यांकरीता त्यांच्या कुटुंबाची गुणवत्ता वाढविण्याकरीता त्यांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या प्रमुख कामगार अधिकारी यांच्या खात्यामार्फत दोन दिवसांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविला जातो.
- या कर्मचाऱ्यांसाठी तीन दिवसांचे निवासी प्रशिक्षण कार्यक्रम, नागरी प्रशिक्षण केंद्र, बोरीवली या ठिकाणी आयोजित केले जातात.
- सदर प्रशिक्षण दरम्यान त्यांच्या आरोग्यविषयक/व्यसनमुक्ती बाबत कार्यक्रम राबविला जातो.
- या कामगारांची मोफत वैद्यकीय तपासणी करण्यात येते व विविध आजारपणासाठी लागणारा संपूर्ण वैद्यकीय खर्च बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत पालिका रुग्णालयात करण्यात येतो.
- सफाई कामगार महापालिका सेवेत असताना अकस्मात निधन झाल्यास सफाई कामगार विमा योजनेतर्गत १ लाख विमा रक्कम त्यांच्या वारसदारास देण्यात येते.

- सफाई कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या कामाच्या ठिकाणी विविध प्रकारची सुरक्षित साधने पुरविली जातात.
 - त्याचप्रमाणे बृहन्मुंबई महापालिकेतील सर्व कर्मचाऱ्याकरीता आरोग्य गट विमा योजनेतर्गत आरोग्य विमा पॉलीसी ही युनायटेड इंडिया इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड मार्फत जारी केलेली असून या पॉलीसीच्या आरोग्यविषयक सेवा या इन्शुरन्स कंपनीच्यावतीने पुरविण्यात येते.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.